

AGROmedia[®]inform

www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**Agricultura în tradițiile
și obiceiurile de iarnă**

5

**Moldovenii interesați
de resursele regenerabile**

6

**Petru Maleru: „Vor apare
în viitor posibilități
foarte mari de finanțare,
pe alocuri incredibile”**

7

**Activitățile desfășurate
de AGROinform sunt
apreciate de finanțatori**

9

**Sărbătorile pot veni
cu probleme
de sănătate**

12

EVENIMENTELE CARE AU MARCAT AGRICULTURA MOLDOVENEASCĂ ÎN ANUL 2014

Anul 2014 a fost unul plin de evenimente pozitive și negative care au marcat sectorul agricol. Nu ne-am propus să apreciem care a fost impactul acestora asupra agriculturii, ci doar să vi le amintim, iar voi să vă faceți singuri concluzii. După importanță, considerăm că semnarea Acordului de Asociere între Moldova și Uniunea Europeană (UE), protestele agricultorilor, introducerea embargoului de către Rusia la importul de fructe moldovenești și înghețul miilor de tone de mere pe copaci – sunt, cu siguranță, primele în top.

1. REUNIUNEA MINIȘTRILOR AGRICULTURII DIN ȚĂRILE PARTENERIATULUI ESTIC ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ

La 23 ianuarie 2014 miniștrii agriculturii din țările membre ale Uniunii Europene și ale Parteneriatului Estic (PaE), s-au adunat la o reuniune comună la Chișinău. Dacian Ciołoș, Comisarul European pentru Agricultură a declarat că agricultorii moldoveni vor beneficia de fonduri europene nerambursabile dacă Guvernul va stabili agricultura drept prioritate pentru țara noastră. Ștefan Fule, Comisarul European pentru Politică Europeană de Vecinătate și Extindere, a declarat că autoritățile de la Chișinău trebuie să se axeze în continuare pe implemen-

tarea reformelor în agricultură, care are de parcurs o cale mai lungă pentru a se afirma pe piețele europene.

2. GUVERNUL A APROBAT REGULAMENTUL DE SUBVENȚIONARE ÎN AGRICULTURĂ PENTRU ANUL 2014

În cadrul ședinței de Guvern din 12 februarie 2014, a fost aprobat Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul curent. Mărimea fondului de subvenționare s-a majorat până la 500 mln. lei, inclusiv 46 mil. lei din contul grantului acordat de Comisia Europeană (scheme de grant ENPARD).

3. ORGANIZAȚIILE DE AGRICULTORI SOLICITĂ INTRODUCEREA IMPOZITULUI CONSOLIDAT ÎN AGRICULTURĂ

În februarie agricultorii semnează o declarație comună adresată președintelui parlamentului, Igor Corman și premierului Iurie Leancă. În declarația agricultorilor se spune că „actualul cadrul legal ce ține de politica fiscală, în sectorul agrar, contribuie semnificativ la creșterea evaziunilor fiscale și dezvoltarea sectorului informal din agricultură”. Prin urmare, o bună parte din problemele ce țin de politica fiscală în agricultură pot fi soluționate prin introducerea unui impozit consolidat agricol.

Continuare în pagina 8

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară**

➔ 16

■ EDITORIAL

**FIECARE SFÂRȘIT
ÎNSEAMNĂ
UN NOU ÎNCEPUT****Arina ROȘCA**

Ziua de 30 noiembrie a rămas în urmă. Cât de bine am ales, vom vedea în timpul cel mai apropiat. Însă, contează foarte mult că ne mișcăm înainte, încet, dar sigur, iar reușitele noastre sunt tot mai mari.

Avem un embargo, am pierdut o piață. Începem să

cucerim însă o altă piață, sau mai multe piețe. Cu mult mai mari, mai bogate și mai pretențioase ca cealaltă. Va trebui să exportăm mai mult și mai calitativ. Pentru a face față exigențelor, vom investi și vom crește.

Veștile bune apar în fiecare zi. Miercuri, Parlamentul European a decis să dubleze cantitatea de mere, struguri și prune exportată din țara noastră pe piața comunitară. Europeanii au luat această hotărâre ca o măsură de susținere pentru agricultorii care suportă pierderi de pe urma embargoului.

Fluxul de știri din ultima săptămână ne spune că oameni de afaceri din China au venit la Chișinău pentru a semna contracte de import a vinurilor noastre și pentru a identifica noi parteneri de afaceri. Egiptul vrea să importe fructe, legume, produse din carne și animale vii din Moldova. Japonia vrea să majoreze importul de vinuri moldovenești și să ne ajute la promovarea brandului de țară „Wine of Moldova”. Toate aceste informații sunt recente, iar astfel de noutăți sunt aproape în fiecare zi.

Vinurile noastre se vând de-acum pe rafturile magazinelor din întreaga lume, iar despre ele se vorbește la televiziunile acelor țări. Fructele noastre, sortate și ambalate, pot fi găsite în magazinele din Europa. Moldova beneficiază de numeroase proiecte internaționale care contribuie la modernizarea agriculturii. Milioane de euro se oferă pentru construirea sistemelor moderne de irigare și drumurilor noi. Participăm la expoziții internaționale, găsim parteneri noi și începem altfel de relații comerciale.

Ce am avut până acum? O stabilitate subredă și o anumită comoditate. Totul însă are un sfârșit. Fiecare sfârșit înseamnă un nou început.

Vă îndemn să priviți cu încredere în viitor. Trebuie doar să muncim cu dăruire, fiecare acolo unde ne este locul, iar rezultatele nu vor întârzia să apară. E cazul să încercăm să depășim acest moment. Iar piața pierdută, se va întoarce, însă cine va mai avea nevoie de ea?!

**SCRISOAREA ORGANIZAȚIILOR DE FERMIERI
CĂTRE POLITICIENI
CU PRIVIRE LA SITUAȚIA DIN AGRICULTURĂ**

Prin prezenta, Asociația „UniAgroProtect”, Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct”, Federația Națională a Agricultorilor din Moldova „AGROinform” și Federația Națională a Fermierilor își exprimă speranța că finalizarea exercițiului electoral va contribui la un progres în soluționarea problemelor producătorilor agricoli. Așteptăm ca problemele agricultorilor nesoluționate în mandatul precedent al alianței de guvernare pro-europene cum ar fi: demonopolizarea pieței produselor petroliere, introducerea impozitului agricol unic și aprobarea Legii zilierilor în agricultură, se vor regăsi în planul de activități ale viitorului Guvern.

Totodată unele probleme grave, cu care se confruntă agricultorii și îndeosebi cei implicați în producerea fructelor, afectați grav de embargoul rusesc și calamitățile naturale de la sfârșitul lunii octombrie, necesită soluționare urgentă.

Prima problemă este legată de faptul că de sprijinul de 138 mln. lei pe care Guvernul l-a oferit pentru a diminua consecințele embargoului rusesc au beneficiat doar 2/3 din producătorii de fructe. Acest lucru îi nedumirește pe producătorii de fructe și micșorează gradul lor de încredere în capacitățile autorităților de a acorda acces egal la acest sprijin pentru toți

Guvernul Republicii Moldova
Parlamentul Republicii Moldova
Biroul Permanent Central al Partidului Liberal Democrat din Moldova
Consiliul Politic Național al Partidului Democrat din Moldova
Biroul Permanent al Partidului Liberal
Ministerul Economiei
Ministerul Finanțelor
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

producătorii de fructe, indiferent de perioada de coacere determinată obiectiv de amplasarea geografică.

O altă problemă asupra căreia ținem să Vă atragem atenția, este suma de 610 mln lei pe care Ministerul Finanțelor o planifică pentru fondul de subvenționare pentru producătorii agricoli în anul 2015, care include și suportul oferit de UE din sursele Programului ENPARD. Din această sumă vor fi achitate și dosarele de subvenționare recepționate și neachitate în 2014, suma cărora se estimează la cca. 270 mln lei. Astfel, constatăm cu mare îngrijorare că fondul real de subvenționare a producătorilor agricoli pentru 2015, conform „planurilor” Ministerului Finanțelor, va fi la nivel de 340 mln lei, în comparație cu cele 564.7 mln lei alocate în 2014. Această diminuare contravine cu toate promisiunile autorităților de a crește suma fondului de subvenționare pentru 2015 până

la suma de un miliard de lei și va agrava și mai mult ritmul de modernizare a ramurii.

În acest context, din numele tuturor membrilor Asociațiilor noastre cerem implicarea urgentă a autorităților responsabile ale statului în identificarea și implementarea următoarelor măsuri:

1. Suplinirea cu cel puțin 75 mln lei a sprijinului financiar acordat producătorilor de fructe ca urmare a restricțiilor impuse de Federația Rusă, pentru a acoperi întreaga cantitate de mere de vară și de toamnă livrate către fabricile de procesare în 2014 și recunoașterea actului de achiziție drept document confirmativ de livrarea a fructelor către fabricile de procesare.

2. Respectarea angajamentului Guvernului Republicii Moldova de a aloca cel puțin un miliard de lei în Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2015 fără datoriile acumulate de la dosarele de subvenționare recepționate și neachitate în 2014.

**Asociația Republicană a Producătorilor Agricoli „UniAgroProtect”,
Alexandru SLUSARI**

**Federația Națională a Agricultorilor din Moldova „AGROinform”
Aurelia BONDARI**

**Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct”
Vitalie GORINCIOI**

**Federația Națională a Fermierilor din Moldova
Valeriu COSARCIUC**

11 decembrie 2014

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V

MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Cantemir (273) **2 28 53**

Drochia (252) **2 70 32**

Edineț (246) **2 43 84**

Fălești (259) **2 29 51**

Glodeni (249) **2 40 69**

Hâncești (269) **2 34 08**

Nisporeni (264) **2 38 57**

Orhei (235) **2 49 55**

Peresecina (235) **47 2 67**

Râșcani (256) **2 45 84**

Ungheni (236) **2 34 55**

Cahul (299) **2 14 13**

AGRO
media
inform

Redactor-șef: Arina ROȘCA

Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 1495

Tiraj: 3500

**MAI MULTE ZILE DE ODIHNĂ ÎN PERIOADA
SĂRBĂTORILOR DE IARNĂ**

Guvernul a aprobat recent decizia cu privire la zilele de odihnă în anul viitor. Astfel, zilele de 2 și 9 ianuarie vor fi libere, iar 17 și 31 ianuarie vor fi zile lucrătoare.

De asemenea, ziua de vineri, 28 august 2015, a fost declarată liberă, cu recuperarea acesteia pe 22 august.

Precizăm că în acest an, sâmbătă, 20 decembrie se va lucra în locul zilei de 26 decembrie, declarată zi de odihnă, după Crăciunul pe stil nou. Sărbătoarea Nașterea lui Iisus Hristos pe stil nou, 25 decembrie, a fost declarată zi de odihnă în țara noastră în anul 2013, prin modificarea Hotărârii cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova. Astfel, în perioada 25-28 decembrie 2014 angajații din instituțiile bugetare se vor bucura de o minivacanță.

Anatol Puțuntică: „METEOROLOGIC ANUL 2014 A FOST BUN PENTRU AGRICULTORI”

Agricultura și starea vremii sunt două domenii legate între ele. Nu poți să faci agricultură dacă ignori prognozele meteo. Seceta, înghețurile timpurii, moinele, grindina – toate sunt fenomene meteo care îi afectează pe agricultori. Cum putem diminua impactul acestora asupra agriculturii și ce ne așteaptă în viitor la capitolul starea vremii, am discutat cu Anatolie Puțuntică, directorul Serviciului Hidrometeorologic de Stat (SHS) al Republicii Moldova.

- Cum a fost acest an pentru agricultori din punct de vedere meteorologic?

- Din punct de vedere agricol am avut un an bun, cu precipitații la timp. Au fost câteva înghețuri primăvara și toamna, a existat și o secetă pedologică. Însă ținând seama de cantitățile de precipitații din octombrie-noiembrie, pierderea de umiditate a fost recompensată, iar solul este bine umezit. Am avut un record de precipitații pentru luna noiembrie, dar a fost o ploaie liniștită, nu a determinat eroziunea solului, s-a infiltrat bine în pământ și va ajuta culturile de grâu și orz de toamnă. Sperăm în curând să avem un strat stabil de zăpadă. În general considerăm că meteorologic anul 2014 a fost bun pentru agricultori.

- Cum comentați schimbările meteorologice din ultima perioadă?

- Nu mai avem acele veri sau ierni normale în aspect climatic, pentru că toate activitățile desfășurate de om în mediul înconjurător determină încălzirea climei. Orașele sunt în continuă expansiune. Mai mult de jumătate din populația lumii nu mai trăiește în sate. Toate aceste transformări determină tendințe generale de creștere a temperaturii. Astfel apar extremele, undeva plouă prea tare, altundeva este o secetă accentuată. Potrivit NASA, anul 2014 este unul foarte călduros. Noi nu l-am simțit, dar asta nu înseamnă că în unele zone nu a fost complicat.

- Totuși unii specialiști spun că ne aflăm într-o perioadă de răcire a cliimei...

- Geologic ne aflăm într-o perioadă de răcire a pământului. Însă adăugăm aici impactul omului. Nu putem nega și ascunde căldura rezultată de la arderea anuală a 3 milioane tone de petrol, 3 miliarde tone de cărbune, a tonelor de lemne – toate sunt surse de bioxid de carbon care nimeresc în atmosferă. Planeta nu reușește pe durata nopții

să se răcească, acest efect de seră păstrează căldura la suprafața terestră.

- Aveți exemple de fenomene ieșite din comun care se produc la noi, cum ar fi tornadele?

- Tornadele sunt specifice zonelor tropicale, noi ne aflăm în zona temperată. Putem vorbi de niște vârtejuri care apar vara pe ariile de câmpie. Ele sunt la fel un element al schimbării climei. Un fenomen climatic extrem de dureros pentru agricultori sunt secetele. Ne amintim de secetele din anii: 1946, 2000, 2003, 2007, în acest ultim an am avut un record termic de + 42,4 – o temperatură caracteristică zonei tropicale. Alte fenomene meteo neplăcute sunt valurile de frig în perioada rece a anului; depunerile complexe de gheață sau chiciură. În ultimul timp avem perioade de moine – atunci când iarna pătrunde o masă de aer cald, iar timpul se încălzește neobișnuit. În ianuarie- februarie sunt adesea întâlnite aceste situații și începe înmugurirea copacilor. Apoi vine luna martie cu înghețuri. Prin urmare înghețurile târzii de primăvară sunt fenomene meteo periculoase, la fel ca acelea timpurii de toamnă. Cel mai târziu îngheț de primăvară l-am avut la 22 mai 1957, când s-au înregistrat – 2, – 4 grade Celsius. Paradoxal, primul îngheț timpuriu a fost în același an la 19 septembrie. De fapt, data medie a înghețurilor în țara noastră este 19 octombrie. În aceste cazuri sunt compromise recoltele, mai ales cele de viță-de-vie, mere etc.

- Care este rolul SHS în prevenirea efectelor acestor fenomene pentru agricultură?

- Avem trei mari direcții de activitate: meteorologie, hidrologie și monitorizare a calității mediului. Fiind o țară agrar-industrială suntem obligați să asigurăm producătorii agricoli cu informație meteorologică veridică. Elaborăm prognoza meteo zilnică și pentru șapte zile înainte, pentru a vedea dacă nu ne

paște un pericol meteo. Ministerul Agriculturii primește zilnic informația meteo de la noi cu privire la temperaturi, precipitații, situații de risc. Direcția hidrologică monitorizează ce se întâmplă pe corpurile de apă: nivel, debite etc. A treia direcție permanent prelevează probe de aer, apă, sol pentru a stabili dacă nu s-au depășit concentrațiile maxim admisibile. Anul trecut am avut o activitate fructuoasă cu fermierii. Organizația Meteorologică Mondială (OMM) ne-a dăruit să transmitem pluviometre fermierilor din republică. Sunt niște aparate care pot măsura în condiții casnice cantitatea de precipitații ce a căzut în ziua respectivă. Zilnic fermierii își fac un tabel și pot să compare situațiile, astfel încât să reglementeze activitățile agricole.

- Cât de afectați sunt agricultorii de fenomenele meteo?

- Sunt foarte afectați. Dacă industria își desfășoară activitățile în interior, agricultorii, cu excepția celor care au sere sau fac agricultură performantă, își expun terenurile agricole în fața fenomenelor meteo. Marea majoritate din ei nu au bani care să le permită să-și protejeze culturile agricole. Într-un an pot avea venituri mari, în alt an pot fi afectați la maxim. Până și țările mai bogate sunt afectate de aceste fenomene. Totuși paza bună trece primejdia rea. Dacă vom ști cel puțin cu 7 zile înainte ce se va întâmpla din punct de vedere meteorologic, pot

fi luate măsuri și diminuate niște pierderi.

- Există sisteme pentru combaterea grindinei și a altor fenomene meteo periculoase?

- Avem serviciul de intervenții asupra proceselor hidrometeorologice, care are stații de lansare a rachetelor antigrindină. Ele nu funcționează pe principiul distrugerii norului de grindină, dar a condensării picăturilor de apă și începerea precipitării premature. Picăturile nu reușesc să înghețe, pentru că se intervine cu rachete care suprarăcesc norul și începe ploaia prematur, așa că sunt evitate căderile de grindină. Din lipsa banilor însă, acest serviciu acționează pe o suprafață mai mică, în comparație cu perioada sovietică. Am beneficiat de montarea unui radar american doppler în apropierea Aeroportului Chișinău, în cadrul unui proiect al Băncii Mondiale. Acest radar permite vizualizarea fronturilor atmosferice, a căderilor de grindină din timp și astfel putem avertiza agricultorii. Pe râuri, în cadrul mai multor proiecte, au fost montate posturi automate de monitorizare a nivelului apei. În regim online observăm toate schimbările care au loc în acest sens.

- În ce privește previziunile meteo, cum stăm la nivelul aparaturii și tehnologiilor?

- Serviciile naționale de meteorologie la nivel european dispun de stații meteorologice automate. Adesea noi primim cu întâr-

ziere informații cu privire la căderi de zăpadă sau depuneri de polei. În curând în cadrul unui proiect al Băncii Mondiale vom cumpăra 14 stații meteo automate, care vor permite vizualizarea online a stării componentelor atmosferice. Acest fapt ne va permite să fim în rând cu restul lumii, mai ales că ne propunem să intrăm în sistemul de avertizare europeană Meteo Alarm.

- Previziunile se fac pe termen scurt și mediu, cât sunt de sigure? De ce nu se fac previziuni pe termen lung?

- Nu mai știm ce întorsătură va lua dinamica atmosferei în contextul schimbărilor climatice care au loc. Dacă omul ar fi intervenit mai puțin în activitatea pământului, multe situații se desfășurau după legile naturii. Acum însă, cu regret, nici serviciile meteo din SUA sau Japonia nu fac prognoze pe termen lung, pentru că nu se adevăresc. Astfel a fost diminuată perioada, prognozele sunt mai scurte, dar mai exacte. Nimeni astăzi nu mai face prognoze pe trei luni. Prognozele noastre sunt maxim pentru 7 zile și sunt destul de exacte. Colaborăm cu serviciile meteo din țările vecine, sateliții care veghează deasupra Europei văd foarte clar ce se apropie, astfel prognoza devine veritabilă.

- De ce fel de iarnă avem nevoie ca să fie bine pentru culturi?

- Sperăm că în curând să avem un strat stabil de zăpadă. El acționează ca o acoperitură și protejează culturile de îngheț, mai ales că solul este umezit, iar apa din sol la îngheț poate duce la distrugerea sistemului radical al plantelor. Pentru culturi este cel mai bine să avem un strat de zăpadă. În această perioadă pot apare moinele, destul de periculoase nu doar pentru plante, dar și animale. Pot afecta păsările și dacă nu se respectă condițiile adecvate de igienă, acestea pot pieri în masă.

- OMM presupune că în anul 2050 temperatura medie a pământului va crește cu peste 4 grade. Cum ne va afecta acest lucru?

- Este foarte posibil. În prezent temperatura medie a pământului este +14.3 grade Celsius. Vă dați seama ce ar însemna să avem +18. Parca nu ar fi mult, dar la scara planetei este foarte mult. Unele regiuni de litoral s-ar pomeni sub nivelul apei, surplusul de căldură va determina topiri de ghețari care vor crește nivelul oceanului. Se va extinde aria unor maldii, cum ar fi malaria. Pentru Moldova vom avea o diminuare a cantității de apă care poate fi utilizată în irigații, sunt două râuri pe care nu le utilizăm doar noi, dar și țările vecine.

- Ce le recomandați agricultorilor?

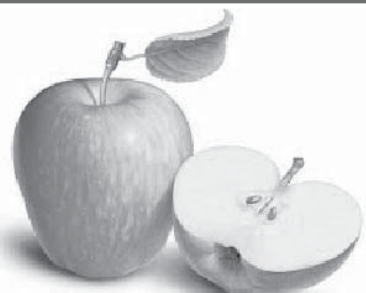
- Să fie mai receptivi la mesajele noastre. Adesea emitem prognoze de polei, îngheț etc, dar lumea nu este receptivă. În această toamnă chiar nu am fost înțeleși. Înghețurile de la finele lui octombrie nu au fost un fenomen ieșit din comun. Data de 19 octombrie este data medie a primului îngheț. Înghețul a venit după 20 octombrie. Am avertizat populația, mai ales că anul acesta primele înghețuri de – 4 grade au fost înregistrate la 6 octombrie. Prin urmare ceea ce s-a întâmplat după, nu a fost ceva cu totul neașteptat.

- Vă mulțumim.

A. R.

Pe fundalul embargoului rusesc ritmul de comercializare a fructelor atât în Moldova, cât și în alte țări din regiune este mai slab față de anii precedenți. În același timp, se constată o creștere a exportului de mere, pere și prune moldovenești în Belarus, care este legat de reexportul lor ulterior în Rusia. Totuși, producătorii de fructe se confruntă cu pierderi colosale, deoarece Rusia întotdeauna a fost cea mai importantă piață de desfacere pentru Moldova pe segmentul de fructe.

Mere

În ultima decadă a lunii decembrie, comercializarea merelor pe piețele angro din țară este caracterizată printr-un ritm lent, anevoios. Sortimentul este variat, se vând mere de soiul Gloster, Renet Simerenco, Idared, Golden Delicious, Rihard, Florina ș.a.

Raportul dintre cerere și ofertă înregistrează un decalaj mare, iar operatorii din piețe (producătorii și intermediarii) menționează că au pierderi mari din cauza cererii nesemnificative față de acest produs.

Pe cele 5 piețe agricole din republică, monitorizate de AGROinform, prețurile medii angro la mere oscilează de la 2,5 - 3,50 lei/kg până la 5 lei/kg. Excepție fac doar unele soiuri cum ar fi Golden Delicious, Gala, Florina ce se comercializează angro la prețuri mai înalte, ajungând până la 6 lei/kg.

Firmele exportatoare plătesc pentru partide mai mari de mere de la 3,50 lei/kg până

MONITORIZAREA PIEȚEI ANGRO DE MERE ȘI STRUGURI I decadă a lunii decembrie 2014

Strugurii de masă

la 5,5 lei/kg în dependență de soi, calitate și mărimea lotului. Cele mai întrebate sunt soiurile Renet Simerenco, Gala, Florina. Cel mai ieftin se achiziționează soiul Idared 3,80 - 4,20 lei/kg. Prețurile sunt indicate pentru frigider, dar cele păstrate în alte încăperi au un preț mai mic. Comparativ cu perioada precedentă (noiembrie), prețurile medii la mere s-au majorat doar la Chișinău cu circa 22,00%, iar pe celelalte piețe au rămas constante pe parcursul a 4 săptămâni consecutiv. O situație similară se înregistrează și comparativ cu luna decembrie 2013, când prețul mediu a variat între 3 și 5 lei/kg.

Pe piețele regionale din Ucraina, România și Polonia nivelul prețului la fel ca și în Moldova înregistrează o stagnare pe parcursul a câteva săptămâni la rând. Pe piața din Constanța prețul s-a stabilit la nivelul de 2,5-3 RON/kg, Copani (Ucraina) - 7 UAH/kg, iar pe piața din Bronishe (Polonia) - 0,24 EUR/kg.

Republica Moldova se plasează pe locul 19 în lume după volumul producției anuale de struguri. Producția anuală de struguri în țara noastră, atât a soiurilor tehnice, cât și a celor de masă, se cifrează la 610 mii tone, din care 37,5 mii tone sunt strugurii de masă.

Moldova anual exportă în jur de 30-35 mii de tone de struguri de masă, fiind printre 20 cei mai mari exportatori din lume de aceste produse. Prețurile de export la producătorii moldoveni sunt, însă, de două sau chiar trei ori mai mici decât a principalilor concurenți.

În luna decembrie, strugurii de masă au fost expuși în vânzare pe toate piețele angro monitorizate de Federația AGROinform. Cantitățile de struguri, comparativ cu luna noiembrie au înregistrat o descreștere lentă. În această perioadă se comercializează atât struguri de import, în special din Turcia, cât și autohtoni. Producția este de calitate înaltă cu aspect comercial plăcut. La majoritatea piețelor producția este comercializată de către intermediari, dar sunt și producători care își expun strugurii depozitați la frigider.

Prețul minim la strugurii albi de masă înregistrat în această perioadă, a fost 9,00 lei/kg la piața din Chișinău (Albișoara), iar prețul maxim 20,00 lei/kg înregistrat la piața din Edineț. Ca și la mere, pe parcursul a 3 săptămâni consecutiv, prețurile medii la struguri nu înregistrează fluctuații mari. În comparație cu luna decembrie a anului 2013, pe piața din Chișinău prețul la struguri a înregistrat o

descreștere cu circa 20 la sută. Cu toate că în frigiderele din țară mai sunt depozitate loturi mari de struguri, în următoarea perioadă producția de import va ocupa tot mai mult nișa liberă de pe piețele angro, înlocuind astfel producția de struguri autohtoni.

Pe piețele regionale situația la acest capitol este una similară. În Polonia (Bronishe) prețul mediu de comercializare a strugurilor în luna decembrie a fost de 1,97 EUR/kg, la Lvov prețul e de 22 UAH/kg, iar la Constanța strugurii au atins prețul de 5 RON/kg.

Embargoul rusesc afectează serios producătorii de mere și struguri, dar și procesatorii, avertizează într-un comunicat reprezentanții Departamentului de Stat pentru Agricultură din SUA (USDA). În viitor vor fi înregistrate pierderi mari, în ciuda eforturilor de a găsi piețe alternative de desfacere, sau a stimula cererea internă prin campanii de promovare.

Maria CERVATIUC,
specialist marketing

DETALII DESPRE CREDITUL POLONEZ

DOMENIUL DE ACȚIUNE:

- înființarea, modernizarea și restructurarea întreprinderilor specializate în producția de produse de origine vegetală și animalieră;
- investiții în tehnologii moderne privind recoltarea, procesarea primară, păstrarea, sortarea, ambalarea și desfacerea produselor agroalimentare;
- investiții în tehnologii moderne și inovații în scopul conformării la standardele UE la capitolul siguranța alimentelor și cerințele de calitate.

Condițiile de recreditare: vezi în articolul de pe pag. 11

CRITERIILE DE ELIGIBILITATE:

- Se consideră eligibil solicitantul, care:
- Prezintă un dosar complet de solicitare a finanțării, inclusiv un contract de intenție pentru livrările de bunuri și servicii, încheiat între solicitant și antreprenorul polonez;
- Prezintă un proiect de investiție eligibil amplasat în orice localitate a țării;
- Este deținător legal al bunului imobil în/pe care se efectuează investiția. Termenul de arendă, calculat începând cu anul 2014, pentru bunurile imobile în/pe care se face investiția, inclusiv terenurile agricole în

scopul înființării unor plantații, construcția/reconstrucția fermelor zootehnice, unităților de prelucrare și procesare a produselor agricole, serelor, solarilor, tunelurilor ș.a. va fi de cel puțin 15 ani;

- Își asumă obligația de a nu înstrăina sub nici o formă bunul imobil în/pe care se face investiția pentru întreaga perioadă de valabilitate a contractului de recreditare;
- Nu are restanțe la achitarea impozitelor și taxelor față de bugetul public național la momentul depunerii cererii de finanțare;
- Deține documentele obligatorii, specificate în manualul de operațiuni;
- Are capacități de producere și prestări de servicii, care vor asigura rambursarea finanțării prin activitatea economică.

DOCUMENTELE OBLIGATORII PENTRU OBTINEREA FINANȚĂRII:

- Cererea de acordare a finanțării pentru realizarea investiției respective cu anexarea extrasului din Cadastrul bunurilor imobile;
- Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, sau certificatul de înregistrare cu anexarea declarației de constituire, pentru gospodăriile țărănești (de fermier);
- Declarația pe propria răspundere pri-

vind veridicitatea datelor și a documentelor prezentate;

- Planul de afaceri elaborat pentru toată perioada de solicitare a finanțării se aprobă de către consiliul de administrare a beneficiarului, coordonat cu AIPA;
- Copia de pe raportul financiar și/sau a declarației cu privire la impozitul pe venit, pe ultimii doi ani, cu excepția solicitanților înființați în anul curent de gestiune;
- Descifrarea datoriilor creditoare și debitoare ale solicitantului precum și certificatul privind starea datoriilor față de bănci sau alți creditori;
- Documentația tehnică, copia proiectului elaborat de companii autorizate de organele competente și schița de proiect a localurilor unde vor fi instalate utilajele, echipamentele ce vor fi procurate din sursele de credit și investiții personale;
- Copia contractelor de intenție încheiate cu antreprenorii polonezi, precum și declarația de obligativitate de a asigura bunurile procurate din contul finanțării pe toată perioada datoriei;
- Informația despre activele care pot fi gajate și/sau folosite pentru achitarea finanțării, inclusiv și a plăților aferente;
- Confirmarea înscrierii în Registrul gajului, eliberată de notar;

SUPORTUL ACORDAT DE INSTITUȚIA IMPLEMENTATOARE:

- Consultanță în vederea inițierii unei afaceri;
- Organizarea procedurilor de achiziție pentru selectarea și aprobarea firmelor autohtone și străine;
- Încheierea contractelor dintre părți privind procurările de bunuri, lucrări și servicii necesare pentru activitatea Instituției;
- Supravegherea și verificarea calității îndeplinirii serviciilor, lucrărilor și furnizării bunurilor în termenele stabilite de către firmele și consultanții contractați de instituție;
- Acordarea suportului partenerilor străini și experților acestora în stabilirea relațiilor cu agenții economici și autoritățile publice;
- Organizarea, coordonarea și asigurarea realizării eficiente a procesului de instruire și consultanță a beneficiarilor Creditului de asistență;

AGRICULTURA ÎN TRADIȚIILE ȘI OBICEIURILE DE IARNĂ

Pentru noi toți, iarna nu este numai anotimpul zăpezii și al frigului, ci și acela al datinilor și obiceiurilor legate de sărbătorirea Crăciunului și Anului Nou. Obiceiurile legate de sărbători fac parte din cultura tradițională a neamului nostru. În unele zone se păstrează și numeroase tradiții legate de agricultură, care ne ajută să facem un pronostic al anului care vine, cum va fi el din punct de vedere al vremii și al roadei.

Unul din cele mai cunoscute obiceiuri în ajun de Crăciun este „tăierea porcului” în ziua de Ignat. Se zice că porcul care n-a fost tăiat în această zi nu se mai îngrașă, căci și-a văzut cuțitul. Tradiția spune că în ziua respectivă e bine să vezi

primesc cozonac, prăjiturile, covrigi, nuci, mere și colaci, pe care gospodinele le-au pregătit din timp.

În ajunul Crăciunului, în case se împodobește câte un brad (cu beteală, globuri, figurine, ghirlande, bomboane, artificii și lumânări sau

PRIMIREA CAPREI ADUCE NOROC ȘI BELȘUG

Poate unul din cel mai cunoscut obicei de Anul Nou este mersul cu Capra. Nu este un obicei creștin la origine, dar a fost acceptat încetul cu încetul de creștini, capra și ursul fiind două simboluri dacice. Se zice că mersul cu Capra și primirea ei în fiecare casă creștinească, aduce cu sine noroc și belșug, potrivit tradițiilor românești. Pentru a avea un an rodnic, cu pământuri fertile, agricultorii

mersul cu Capra se păstrează doar în anumite zone, alături de capră existând mai multe personaje folclorice, îmbrăcate în culori vii și cu măști special create pentru perioada Anului Nou. Cea mai amplă ceată o are Capra moldovenească care a grupat în jurul nucleului principal de personaje, un număr impresionant de „mascați” (35-40 de personaje). În această componentă, cetele parcurg întreg satul, din casă în casă.

Asemănător Caprei este obiceiul de a umbla cu Ursul, această datină avându-și de asemenea originea într-un cult geto-dac, ce urmărea fertilizarea și purificarea solului și a gospodăriei. Ursul este întrușipat de un flăcău care poartă pe cap, pe umeri și pe spate, blana unui astfel de animal și este însoțit de un grup de colindători mascați care reprezintă diverse animale sau personaje. Toți le urează gazdelor multă sănătate, fericire, recolte bogate, mese îmbelșugate și la mulți ani.

Obiceiul Plugușorului este legat de speranța fertilității, versurile sale prezentând practicile agricole și urări de holde bogate. În schimbul acestor urări, copiii primesc daruri simbolice, colaci, fructe sau bani. Urarea de plugușor este de fapt un adevărat poem care descrie toate muncile agricole. Acest obicei contribuie la veselie generală a Sărbătorilor de Anul Nou, plugușorul colorează desfășurarea acestei sărbători cu acele elemente care ilustrează una dintre principalele ocupații ale poporului nostru - agricultura și creșterea animalelor.

Referitor la mersul cu Capra și Ursul, aceste obiceiuri și-au pierdut astăzi din semnificațiile inițiale. Capra semnifica personificarea productivității/înmulțirii ușoare și rapide în lumea animală și a fertilității pământului. Ursul - animal sacru la geto-daci, simboliza protejarea gospodăriilor de spiritele rele. Astăzi aceste tradiții sunt practicate mai mult în scop de divertisment.

Un alt obicei vechi de sute de ani ne sugerează ce ne va aduce viitorul an la capitolul vremii, utilizând foile de ceapă. Această practică este păstrată și respectată încă în unele gospodării. În noaptea de Anul Nou se alege o ceapă mare și sănătoasă, se curăță de coji și se taie în două. De la exterior începând, se desprind 12 foi care se aliniază în ordine pe pervazul ferestrei sau pe o suprafață uscată de lemn. Fiecare foaie se botează cu numele unei luni a anului, în succesiunea lor, pentru lunile cu zile multe foi mai mari, pentru cele mai scurte, foi mai mici. În fiecare foaie se pune în mod egal câte un vârf de cuțit de

sare și se lasă până a doua zi dimineată. Sarea topită peste noapte va indica negreșit vremea din luna respectivă. Dacă într-o foaie de ceapă nu este deloc apă, se știe că luna respectivă va fi secetoasă, iar cu cât este mai multă apă, cu atât va fi timpul mai ploios. În ziua de 1 ianuarie toată lumea merge cu semănatul. Copiii, dar și cei mari, merg și seamană, simbolic, cu boabe de grâu și orez, pe care le aruncă în casă și asupra celor din casă pentru a avea belșug și sănătate.

sânge, pentru a fi ferit de boli tot anul, iar gospodăriile care nu taie porcul, trebuie să taie măcar o găină. După tăierea porcului se pregătesc bucatele tradiționale pentru Crăciun, se toacă carnea pentru sarmale, iar unele preparate se pun la afumat. După sacrificare, gospodarul face „pomana porcului”: oferă șorici, carne proaspăt prajită și un pahar de vin celor care l-au ajutat la tăiat. În puținele zile rămase până la Crăciun, gospodinele fac răcitură, sarmale, cozonaci, plăcintă și prăjituri diverse. Începe curățenia în casă și curte, împodobirea locuinței și pregătirea hainelor pentru Sărbători.

Primele semne ale sărbătorii de Crăciun le dau grupurile de colindători, care pornesc din casă în casă, cu o traistă încăpătoare pe umăr, pentru a le ura gazdelor fericire, sănătate și prosperitate. Pentru aceste urări ei

beculețe). Bradul care este veșnic verde simbolizează viața, făcându-se astfel analogie cu viața care intră în lume o dată cu Nașterea Fiului lui Dumnezeu. Noaptea, Moș Crăciun aduce daruri, pe care le pune sub brad bineînțeles, numai celor care merită. Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei, este ocazia când toți se reunesc, părinți, copii, nepoți, își fac daruri și se bucură de clipele petrecute împreună în jurul mesei, cu credința că prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorilor vor avea un an mai bogat. În ziua de Crăciun în multe case gospodinele gătesc cuate - mâncare din grâu fiert, care simbolizează dorința de a avea un an bun și roditor. Agricultorii consideră că dacă în ziua de Crăciun va ninge, ziua de Paște va fi una frumoasă, iar dacă cerul este senin, anul care vine va fi unul roditor.

trebuie să arunce în dreptul Caprei, în timp ce aceasta joacă, semințe și boabe pe care le va planta. În prezent,

În Ajunul Sărbătorilor de Iarnă,
Federația Națională a Agricultorilor din Moldova
AGROinform, Vă urează
La Mulți Ani!
Vă dorim multă sănătate și putere pentru a realiza tot ce v-ați propus în anul viitor.
Vom continua să vă fim aproape.
Sărbători Fericite, liniște și pace în sufletele și casele voastre!
Echipa AGROinform

MOLDOVENII INTERESAȚI DE RESURSELE REGENERABILE

Zeci de companii și specialiști interesați de sursele de energie regenerabilă au participat la începutul lunii decembrie la o nouă ediție a Bioforum-ului dedicată plantelor energetice. Pe lângă Bioforum a fost organizat și un târg al ideilor eco-responsabile, în cadrul căruia zece companii și-au prezentat proiectele ce au la bază o eficiențizare a energiei.

În cadrul Bioforum-ului au participat oficiali moldoveni și oaspeți de peste hotare, în special România, care au vorbit despre experiența țării lor în cultivarea plantelor energetice. Aceștia s-au referit și la perspectivele acestora în Moldova, vorbind despre înregistrarea plantelor în registrul soiurilor omologate din țara noastră. În deschiderea evenimentului viceministrul Economiei, Valeriu Triboi, a declarat că are încredere în viitorul plantelor energetice în țara noastră, având în vedere că există o piață de desfacere largă pentru combustibilul din biomasă. Potrivit lui, în anul 2012 cca 4% din consumul final brut de energie era asigurat din surse de energie regenerabilă. În anul 2014, centralele termice pe bază de biomasă, instalate în instituțiile publice și gospodăriile individuale aveau o capacitate totală de circa 49 MW, ceea ce reprezintă 9% din consumul final anual de energie termică.

Potrivit lui Triboi, Moldova este o țară agrară, în proporție de 95% dependentă de importurile de energie, iar folosirea combustibilului din biomasă ar fi o soluție de-a dreptul salvatoare

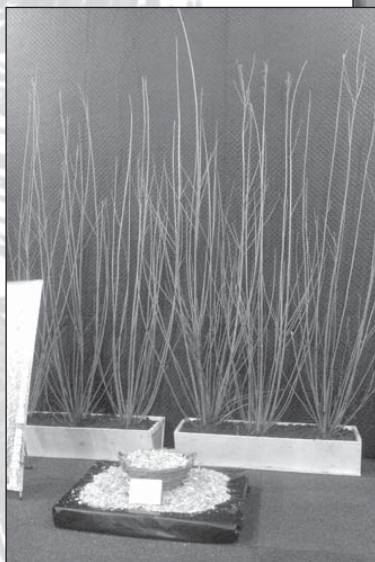
pentru economia națională. „Strategia energetică aprobată de Guvern prevede ca până în anul 2020, 17% din consumul de energie să fie asigurat din surse regenerabile. Sperăm ca Forumul să constituie un impuls semnificativ pentru dezvoltarea acestui sector atât de important pentru economia noastră”, a subliniat viceministrul. Președintele Academiei de Științe a Moldovei, Gheorghe Duca, declară că savanții moldoveni au multiple studii în domeniul cultivării plantelor energetice, comunitatea științifică fiind interesată ca acestea să-și găsească utilizări practice în afaceri.

PLANTELE ENERGETICE – O ȘANSA DE VIITOR

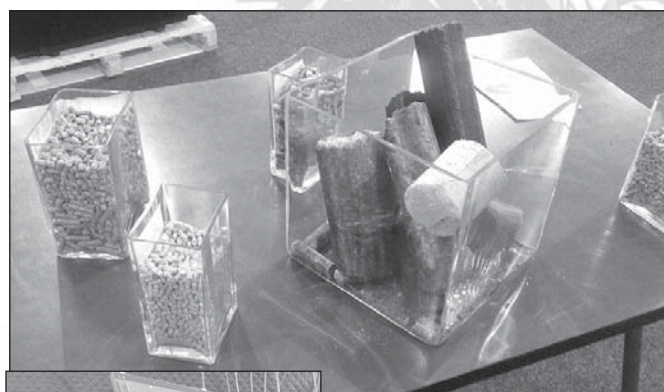
Consumul de cărbune și gaze naturale va descrește în viitorul apropiat datorită combustibilului obținut din biomasă. Cultivarea plantelor energetice, care servesc drept materie primă pentru peleți și brichete, este un pas important în acest sens. Vladimir Bragaru din satul Bozieni, Hâncești a testat timp de doi ani salcia energetică pe un teren experimental de două hectare și a reușit să

omologheze cultura în țara noastră. Acum fermierul își propune să planteze o mie de hectare. El susține că odată înființată plantația, ea are o durată de viață de la 25 până la 30 de ani și poate fi recoltată în fiecare an. Începând din anul șase, antreprenorul poate obține venituri de aproximativ 20-21 de mii de lei de pe hectarul de salcie cultivată. „Plantând salcia energetică, garantat avem de pe plantația respectivă 30 de tone de tocătură la ha anual, timp de 25-30 de ani”.

În cadrul bioforum-ului s-a vorbit despre plopul și salcâmul energetic. Potrivit lui Mihail Stratan, directorul Agenției pentru Eficien-

ță Energetică (AEE), salcia energetică poate fi crescută în locuri mai mlăștinoase, cu apă abundentă, iar salcâmul – în locuri secetoase, fiecare plantă având solul potrivit. În prezent, în Moldova există și plantații de paulownia și plop energetic, care deocamdată nu sunt înregistrate și omologate în

registrul soiurilor de plante.

CAZANELE PE BIOMASĂ DEVIN SOLICITATE

Producătorii de combustibil din biomasă susțin că peleții și brichetele fabricate din material lemnos sunt tot mai solicitate pe piață. Potrivit specialiștilor, în urma arderii combustibilului solid din biomasă este emisă o cantitate mult mai mică de dioxid de carbon. Astfel, tot mai multă lume își schimbă cazanele pe bază de gaz cu cele pe bază de biocombustibil.

Vitalie Roșu, managerul unei companii producătoare de astfel de cazane, ne-a declarat că firma unde lucrează a instalat de-acum în țară peste 200 de cazane. „Cazanul funcționează în două moduri: automat și semiautomat. Folosind aceste instalații, în primul rând, contribuim la păstrarea mediului înconjurător, pentru că ardem un combustibil pur ecologic. În al doilea rând, este economic pentru că o tonă de cărbuni costă 4 mii de lei, dar o tonă de peleți de răsărită costă 1,500 lei. În al treilea rând, poate fi deplasat unde ne dorim”. Cazanul pe care compania îl avea expus costă 34 200 lei, are o putere de 25 W și o capacitate de încălzire a unei suprafețe de 250 metri pătrați. Însă există cel puțin 6-7 modele de cazane cu capacități diferite. Cazanul are un calculator de bord care stabilește care este tempe-

ratura în sistem și pornește sau stinge motorul dacă este nevoie, prin asta din nou făcând o economie. Cazanele de acest tip produse în Polonia expuse alături costau în jur de 68 mii de lei.

INVENȚII INEDITE

În cadrul târgului Ideilor Eco-Responsabile zece companii și-au prezentat proiectele care includ componenta eficienței energetice în fața potențialilor investitori, care au pus la dispoziție un fond de o sută de milioane de lei. Printre ideile Eco-Responsabile prezentate se numără proiecte privind construirea blocurilor de apartamente, a unui complex rezidențial energo-eficient cu 260 de case în orașul Leova, serelor hidrofonice, creșterea plantelor energetice, înființarea unei centrale hidroelectrice pe râul Răut, o fabrică de biogaz cu capacitatea de 1 MW, instalarea unui parc fotovoltaic cu capacitatea de 80 kW etc.

Evenimentele au fost organizate de Ministerul Economiei, Agenția pentru Eficiență Energetică, cu sprijinul Proiectului Energie și Biomasă, finanțat de Uniunea Europeană și PNUD și al Fondului pentru Eficiență Energetică.

A. R.

SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI NAȚIONALE A AGRICULTORIILOR „AGROINFORM”

Dezvoltarea afacerilor

- Elaborarea planurilor de afaceri (acreditați la programele IFAD și proiectul ACED)
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțărilor
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificarea furnizorilor de echipamente
- Asistență la pregătirea aplicațiilor pentru accesarea subvențiilor
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri

Dezvoltarea cooperativelor de marketing

- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs
- Instruiri în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing

Servicii de marketing

- Servicii de intermediere a producției agricole
- Oferirea informației despre prețuri și piețe
- Promovarea cererilor și ofertelor comerciale
- Elaborarea studiilor și cercetărilor de piață

Pentru informații suplimentare apelați
oficiul național de coordonare
și organizațiile regionale
ale Federației AGROinform
Tel.: 373 22 23 56 98
Fax: 373 22 23 78 30
www.agroinform.md
www.agravista.md

PETRU MALERU: „VOR APARE ÎN VIITOR POSIBILITĂȚI FOARTE MARI DE FINANȚARE, PE ALOCURI INCREDBILE”

Subiectul subvențiilor din partea statului îi interesează în permanență pe agricultori. Fiecare vrea să știe dacă vor fi bani pentru afacerile în care vor să investească, dacă mărimea subvențiilor va crește, ce trebuie să facă pentru a accesa banii. Despre toate aceste lucruri **AgroMediaInform** a discutat cu Petru Maleru, directorul Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură (AIPA).

- Cum a fost anul 2014 pentru AIPA?

- A fost cu totul neobișnuit. În 2013 agricultorii au ieșit din impas financiar, au obținut surse suplimentare, iar după semnarea Acordului cu Uniunea Europeană (UE) s-au reorientat spre Vest. Astfel, investițiile din ultimul an au depășit cu 30 la sută volumul cererilor ca număr și cu peste 50 % ca sumă, solicitările din anii precedenți. În anul curent avem cereri depuse de 900 milioane lei. Dosare neeligibile sunt cam de 60 de milioane, dar 800 milioane sunt eligibile. Fondul a fost de 560 de milioane lei și avem un deficit de peste 250 milioane lei. Guvernul a modificat recent Regulamentul de subvenționare, transferând pentru anul viitor dosarele care au rămas neacoperite financiar. În total numărul de dosare a fost de 5300 dosare, spre deosebire de 4100 anul trecut, este o creștere mare. Pe de o parte ne bucură că domeniul agricol este solicitat, dar pe de altă parte volumul subvenționării nu merge în pas cu sumele solicitate. În prezent se duc negocieri cu instituțiile financiare internaționale ca din surse de tip ENPARD să fie cât mai mulți bani alocați pentru a putea face față solicitărilor.

- Care va fi Fondul de Subvenționare pentru anul viitor?

- Pentru 2015 avem aprobat un Fond preliminar. Vorbim despre 610 milioane lei – cifră oferită în calitate de prognoză de către Ministerul Finanțelor. Am avut un an electoral greu, suntem în ajunul sărbătorilor de iarnă, dar încă nu avem o lege a bugetului, așa că nu știm care va fi exact suma Fondului de Subvenționare. Sperăm să fie adăugate și surse de tip ENPARD aici.

- Către ce domenii sunt orientați acești bani?

- Domeniile de acțiune a subvențiilor sunt multiple. Vrem să punem un accent mare pe domeniul zootehnic. Am ajuns să consumăm în jur de 30 la sută din produse de origine animală de import. Trebuie să înlocuim importurile prin produse proprii. Domeniul zootehnic nu a beneficiat

până acum de nici un proiect major. Astfel, multe din sursele creditului polonez vor fi direcționate în acest sens. Nu ne referim numai la producerea cărnii, laptei, ouălor, dar și la păstrare, congelare, procesare, comercializare, distribuție – adică tot lanțul valoric. La fel și în cazul produselor de origine vegetală, de la producerea primară până la final. O atenție mare se va acorda construcției de laboratoare în cadrul întreprinderilor în care se vor efectua teste calitative pentru a asigura inofensivitatea produselor. Acest aspect va fi tot mai solicitat, pentru că este necesar de monitorizat zilnic calitatea produselor. Accentul va fi pus pe proiectele ce țin de sistemele de certificare ISO și HCCP de inofensivitate. Dacă un beneficiar depune un plan de afaceri prin care demonstrează că prin intermediul acestor sisteme va putea vinde produsele pe piețele europene, va avea acces la subvenționare. Problemele cele mai mari în urma implementării Acordului de Asociere și a valorificării cotelor la export țin de trasabilitate și certificare. Produsele noastre trebuie să fie supuse unui control riguros și recunoscute pe piețele din vest.

- Există situații când într-un anumit domeniu nu sunt solicitate subvenții, iar bani sunt redirecționați?

- În anul curent am avut o situație neobișnuită. La măsura opt care se referă la post-recoltare și procesare nu erau atât de multe dosare, în schimb erau la măsura trei – crearea plantațiilor. În anul curent s-au cam oprit de plantat, inclusiv din cauza embargoului cu Rusia, în schimb și-au reorientat investițiile către o valoare adăugată înaltă la produse: uscare, congelare, procesare, linii de ambalare etc. Au migrat banii de la măsura trei la măsura opt în mod masiv. Au crescut semnificativ solicitările pentru măsura patru: agricultura pe teren protejat. Este o tendință pozitivă, pentru că fiind o țară agricolă, consumăm roșii turcești, inclusiv în luna mai. Unul din scopurile investițiilor în agricultură este de a înlocui importurile.

- Când vom avea produ-

se competitive pentru piața europeană?

- În maxim doi ani de zile produsele noastre vor face față exigențelor pieței europene. Instituția noastră este un fel de barometru al investițiilor în acest domeniu. La AIPA sunt aproape toate dosarele de solicitare a subvențiilor de până acum și observăm cum au evoluat lucrurile. În doi ani vom avea întreprinderi mici și mijlocii care vor produce calitativ, cu certificare necesară, ambalate în mod corespunzător și cu un cumpărător stabil. În zona Ungheni de-acum au fost instalate câteva linii de sortare și ambalare a produselor vegetale, cu furnizare ulterioară către market-urile din România.

- Care este situația cu formarea grupurilor de producători?

- Legea grupurilor de producători a intrat în vigoare în august și a fost elaborată la inițiativa AIPA. Aceste grupuri pot pretinde la finanțare, inclusiv în cadrul proiectului Agricultură Competitivă, unde se oferă resurse pentru post-recoltare și procesare. Este un proiect pentru cei mici și slabi care dorim ca prin asociere să devină mari și puternici. Avem peste 6 contracte semnate și peste 2 milioane dolari oferiți. Grupurile au trecut mai multe etape de preselecție. Acum MAIA este în proces de certificare a grupurilor, pentru ca ele să participe și la subvenționare. Ulterior un grup având un certificat, va putea veni la subvenționare pentru toate proiectele. Deoarece legea este încă nouă, nu toate mecanismele sunt puse în aplicare. Urmează să mai fie făcute anumite modificări pentru că există unele probleme.

- Cu ce probleme se confruntă agricultorii atunci

când vor să acceseze subvenții?

- În ultimii 20 de ani nu prea s-a atras atenția la dreptul de proprietate asupra terenurilor. Sunt fermieri care nu știu că nu ai dreptul să plantezi pe un teren dacă nu ai titlu de proprietate asupra lui. Ne spun că l-au cumpărat de la cineva care e plecat peste hotare, dar nu are nici un document. Atunci când vin la noi, verificăm în baza de date Cadastru și observăm că nu au nici un drept asupra acelui teren. Un caz: a plantat fermierul 10 ha de viță-de-vie, dar în mijloc este terenul cuiva care a decedat sau nu a dorit să-i vândă. Fermierul plantează oricum și plasează dosarul la subvenționare, adică face un proiect pe teren străin. Când ne deplasăm la fața locului și constatăm asemenea încălcări, respingem dosarele. O altă problemă: mulți agricultori importă material biologic necertificat care nu figurează pe lista soiurilor omologate. Nu neg că este material foarte bun, recunoscut în Europa, însă în Moldova nu este. El trebuie testat timp de trei ani și încă să plătești mulți bani. Agricultorul plantează, vrea subvenții, iar noi nu găsim aceste soiuri în lista celor omologate. Iarăși respingem dosarul, iarăși apar probleme din partea agricultorilor. Însă nu de noi depind aceste situații. AIPA are legea după care se conduce, o executăm și atât. În linii generale nu este complicat procesul de pregătire și depunere a dosarelor. Este simplu de completat niște fișe. Multe lucruri le verificăm singuri. Ar mai fi nevoie de un set de documente pe care agricultorul trebuie să le aibă. Trebuie să ai proiect, dacă ai făcut seră, schiță de amplasare în teritoriu, pentru că de existența serei tale trebuie să știe prima-

rul. Doar se vor utiliza substanțe chimice care pot fi dăunătoare pentru cei din jur. De fapt, din anul 2012 dacă investițiile nu sunt în extravilanul localității, nu se subvenționează. Ori faci pe banii tăi, în localitate, dar statul nu-ți dă nimic, ori faci în afara satului, unde este inofensiv pentru ceilalți.

- Ce ar trebui de schimbat în acest sistem de subvenționare?

- Este nevoie de armonizat la maxim sistemul de subvenționare cu cel european. În Europa sunt 224 măsuri de sprijin, bani se dau chiar și pentru buna întreținere a pășunilor. Noi avem 10 măsuri de sprijin. Trebuie să punem în lista actelor obligatorii cât mai multe certificate de calitate, inofensivitate, trasabilitate, pentru ca orice investiție nouă să fie făcută după normele tehnologice. Dacă până acum conta cantitatea, acum degeaba dăm bani și construim totul mare și frumos, dacă sunt încălcate normele și nu putem vinde produsele. Trebuie eliminate câte-va măsuri de sprijin și de subvenționat doar produsele care aduc valoare adăugată înaltă. Pentru că avem acest embargo cu Rusia nu cred că trebuie de menținut la subvenționare livezile clasice de 700-1200 pomi la ha, care dau maxim 20 tone de mere. Oamenii plantează și azi astfel de livezi și noi le subvenționăm. Ar trebui să subvenționăm doar livezile super-intensive, care dau 60 tone de mere la hectar. E cazul să nu mai subvenționăm plantarea strugurilor de tip Moldova, care conțin o cantitate de taninuri mai mare decât cea permisă în UE. Acolo este imposibil de a exporta acești struguri și vinul din ei. Este un soi hibrid, considerat cancerigen în Europa, iar noi îl subvenționăm.

- Dar cine hotărăște aceste lucruri?

- Ministerul Agriculturii face politici. AIPA doar implementează ceea ce prevede legea. Nu putem să facem legi și să le implementăm pentru că intrăm în conflict de interese. Ministerul are specialiști care lucrează în Direcții și elaborează politici. Ar fi cazul să se facă sondaje cu privire la tendința pe piață și să ajusteze Regulamentul de subvenționare. Recent, când a fost auditul Curții de Conturi, au existat 20 de pagini de obiecții pentru Agenție. Nu sunt semnificative și țin de modul cât de corect sau incorect am procedat cu fiecare dosar în parte. Însă 50 de pagini au fost obiecțiile pentru Minister: nu

a elaborat cadrul legal; nu se consideră oportun menținerea unei măsuri la subvenționare, dar ministerul o face și tot așa. În fiecare an prezentăm un raport Ministerului, unde descriem concret cu cifre care este situația pe fiecare subdomeniu separat. Urmează ca fiecare direcție din Minister să-și ia din raportul respectiv partea sa, să o analizeze și să decidă cum va proceda mai departe.

- Care este situația la capitolul compensații pentru producătorii de fructe?

- Mai avem de achitat 70 milioane lei pentru producătorii de mere. Prunele am achitat integral, iar la mere în proporție de 55 %. Sursele alocate din bugetul de stat s-au epuizat. Acum se duc negocieri cu Banca Mondială și alte instituții finanțatoare pentru a găsi acești bani.

- Cum credeți că se va finisa povestea embargoului?

- Embargoul este un lucru negativ pentru moment, în special într-un an electoral. El nu a fost întâmplător impus după semnarea Acordului de Asociere cu UE și înaintea scrutinului. Este însă un lucru extrem de bun pentru viitorul R. Moldova, fiind un fel de terapie de șoc pentru agricultura noastră. Statul trebuie să fie foarte prudent și să ofere finanțe pentru a putea trece peste acest impas. Într-o perioadă de 2-5 ani vom uita de problemele pe care le-am avut pe piețele din Est. Sunt sigur că piața rusă se va deschide și vom trece la un regim obișnuit de lucru. Este important ca până atunci să ne reorientăm, iar piața rusă să fie doar una de alternativă, un fel de plan B. Dacă nu exista acest moment de criză, rămâneam pe loc încă 30 de ani.

- Ce mesaj aveți pentru agricultorii care vor subvenții?

- Este important ca agricultorii să comunice cât mai mult cu AIPA, la nivel central, dar și la nivelul oficiilor teritoriale. Vor apare în viitor posibilități foarte mari de finanțare, pe alocuri incredibile. Vom depune eforturi să-i susținem și vom veni cu mesaje clare despre ce trebuie să facă pentru a obține aceste finanțări. Agricultorii noștri sunt foarte muncitori, dar în același timp le place să li se spună ce să facă. De acest lucru trebuie să aibă grijă statul și AIPA. Aș vrea ca și agricultorii să tindă să obțină informații, avem o pagină web nouă, o linie fierbinte, nu ezitați să vă adresați.

- Vă mulțumim.

EVENIMENTELE CARE AU MARCAT AGRICULTURA MOLDOVENEASCĂ ÎN ANUL 2014

4. GUVERNUL APROBĂ STRATEGIA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE AGRICOLĂ ȘI RURALĂ A ȚĂRII PENTRU ANII 2014-2020

La 13 martie Guvernul aprobă Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală a țării pentru anii 2014-2020. Strategia stabilește trei priorități de dezvoltare a agriculturii și a mediului rural: creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin modernizarea și integrarea pieței, asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și îmbunătățirea nivelului de trai în zonele rurale. „Prin crearea unui sector de agrobusiness competitiv, mediul rural va deveni unul atractiv pentru muncă și trai, cu o infrastructură necesară”, menționează Vasile Bumacov, ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare.

5. AGRICULTORII CER ORDINE PE PIAȚA CARBURANȚILOR

Liderii asociațiilor agricole au solicitat o întrevvedere urgentă cu Prim-ministrul Iurie Leancă pentru a discuta despre creșterea prețurilor la carburanți. Într-o scrisoare adresată acestuia se spune că organizațiile sunt îngrijorate de ultimele scumpiri la produsele petroliere. Agricultorii susțin că majorările în cauză nu sunt justificate și denotă o lipsă totală de transparență pe piața produselor petroliere, iar fermierii au pierdut aproximativ 200 mil. lei

5. ARE LOC ADUNAREA GENERALĂ AGROINFORM

La 10 aprilie în jur de 160 de producători agricoli, membri AGROinform s-au întrunit pentru a discuta rezultatele pe care le-au obținut, dar și problemele și obstacolele cu care se confruntă. Președintele Consiliului de Administrație al AGROinform Alexei Ivanov a declarat că organizația își va consolida poziția în domeniul cooperării fermierilor, prin stabilirea unor parteneriate între Guvern și proiectele agricole finanțate de agențiile internaționale de cooperare. De asemenea, o atenție mare va fi acordată diseminării informației despre sistemele de producere și vânzări din UE și bunele practici agricole.

6. RUSIA A SISTAT IMPORTUL DE MEZELURI PRODUSE ÎN ȚARA NOASTRĂ

Moscova a invocat nerespectarea cerințelor de calitate ale Uniunii Vamale și Rusiei de către producătorii din Moldova. Autoritățile de la Chișinău susțin că partea rusă explică neregulile semnalate din cauza importului de materie primă dintr-o țară terță, mai exact, din Belgia.

7. MOLDOVA ȘI ROMÂNIA AU SEMNAT UN PLAN DE ACȚIUNI PENTRU COOPERARE ÎN AGRICULTURĂ

Prevederile Planului de acțiuni presupun acordarea asistenței tehnice și financiare pentru dezvoltarea mai multor domenii ale agriculturii: vegetal și al protecției plantelor; acordarea asistenței tehnice și financiare pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare a Agriculturii; știință și formare profesională; vinificație; zootehnie; agricultura ecologică.

8. ORGANIZAȚIILE DE FERMIERI CONVOACĂ ȘEDINȚA CONSILIILOR

La 8 mai organizațiile reprezentative de fermieri au convocat Ședința Consiliilor pentru a discuta despre creșterea prețurilor la carburanți, scumpiri ce au provocat pierderi enorme agricultorilor, astfel aceștia nu au simțit majorarea fondului de subvenționare. A fost aprobată o declarație comună și stabilită data mitingului de protest – 28 mai 2014.

9. ROMÂNIA SOLICITĂ COMISIEI EUROPENE MĂRIREA CONTINGENTULUI DE PRODUSE IMPORTATE DIN MOLDOVA

România se referă în special la mere, luând în calcul existența unor repercusiuni din partea

Rusiei și imposibilitatea de a mai exporta mere pe piața rusească.

10. POLONIA OFERĂ MOLDOVEI UN CREDIT DE 100 DE MILIOANE DE EURO

Creditul este destinat dezvoltării sectorului agroalimentar. Acordul a fost semnat la Varșovia în cadrul vizitei delegației guvernamentale moldovenești în frunte cu premierul Iurie Leancă. Potrivit autorităților moldovene, împrumutul este acordat în condiții avantajoase pentru o perioadă de 25 de ani.

11. PRIMUL LOT DE LEGUME MOLDOVENEȘTI EXPORTAT ÎN UE

În mai este exportat primul lot de legume moldovenești în Germania. Este vorba despre un contract pe termen lung pe care un producător de legume eco din satul Bardar l-a încheiat cu o fabrică de conserve din Stuttgart.

12. DACIAN CIOLOȘ SE ÎNTÂLNEȘTE CU AGRICULTORII MOLDOVENI

„Uniunea Europeană vrea ca agricultura din Moldova să devină competitivă”, susține comisarul european într-o nouă vizită efectuată

în luna mai la Chișinău. Agricultorii au posibilitatea să afle din prima sursă despre beneficiile semnării Acordului de liber-schimb dintre Moldova și UE.

13. AGRICULTORII IES LA PROTESTE

La 28 mai în jur de 3 mii de agricultori, membri ai celor patru organizații reprezentative de fermieri au ieșit la proteste în Piața Marii Adunări Naționale. Agricultorii au solicitat liberalizarea pieței produselor petroliere, lichidarea monopolului de pe piața agricolă, pentru ca fiecare să-și poată vinde marfa în condiții egale și majorarea fondului de subvenționare pentru 2014.

14. AGRICULTURA - DECLARATĂ RAMURĂ PRIORITARĂ

În iunie are loc modificarea Strategiei de Dezvoltare Rurală 2020 și introducerea Agriculturii și Dezvoltării Rurale drept prioritate națională. Experții economici susțin că acest lucru va atrage obținerea unor fonduri externe importante pentru dezvoltarea agriculturii.

15. ARE LOC SEMNAREA ACORDULUI DE ASOCIERE DINTRE R. MOLDOVA ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ

La 27 iunie are loc un eveniment istoric pentru țara noastră. Moldova s-a asociat cu blocul UE-28 și a demarat un parteneriat pe termen lung, care ar putea duce în final la integrarea în UE. Astfel, țara noastră devine mai atractivă pentru investitorii străini după semnarea Acordului și Crearea Zonei de Liber schimb. Agenții economici moldoveni sunt înstruiți referitor la comerțul liber cu UE în cadrul mai multor proiecte. Principalele avantaje de care va beneficia agricultura autohtonă ca urmare a semnării acestui Acord sunt: eliminarea barierei tarifare pentru mai multe produse autohtone; o piață de 500 mln de locuitori, cu o putere de cumpărare de 5 ori mai mare decât

cea din Uniunea Vamală; modernizarea sectorului agricol etc.

15. LABORATOR PERFORMANT LA CHIȘINĂU

În iulie are loc deschiderea oficială a unui laborator pentru determinarea reziduurilor de pesticide în plante, sol și producții de origine non-animală. Proiectul a fost realizat cu suportul financiar al României și vine în sprijinul agenților economici care vor dori să importe sau să exporte fructe și legume. Ei vor putea testa cantitatea reziduurilor de pesticide din produsele lor, în cadrul acestui laborator dotat cu tehnică modernă.

16. PRODUCĂTORII AGRICOLI POT PROFITA DE TRANSPORTUL NAVAL

Albia râului Prut a fost curățită de la Giurgiulești până la Cantemir și pe acest sector este posibilă navigația fluvială. Navigația pe Prut a fost relansată în premieră după o stagnare de 25 de ani.

17. RUSIA INTRODUC EMBARGO LA FRUCTELE MOLDOVENEȘTI

Din 21 iulie R. Moldova nu mai poate să exporte fructe în Rusia. Rușii au declarat că fructele moldovenești sunt infestate cu o insectă periculoasă și au interzis importul de mere, pere, gutui, caise, cireșe, piersici, nectarine și prune. Moldovenii nu au voie să transporte fructe nici măcar în bagajele personale. De asemenea, rușii interzic importul de conserve din fructe și legume, în legătură cu încălcarea legislației privind protecția consumatorilor. Situația creată i-a făcut pe guvernanți să declare că rușii se răzbună ca urmare a semnării Acordului de Asociere cu UE.

18. DIN 1 AUGUST UE ACCEPTĂ FRUCTE MOLDOVENEȘTI PE PIAȚA COMUNITARĂ

Fructele moldovenești ajung pe piața europeană începând cu 1 august 2014. Declarația a fost făcută de Dacian Cioloș, Comisarul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, într-o discuție cu premierul moldovean Iurie Leancă, pe subiectul exportului de fructe moldovenești pe piața UE.

19. GUVERNUL DECIDE SĂ ACORDE COMPENSAȚII PRODUCĂTORILOR AFECTAȚI DE EMBARGO

În ședința de Guvern din 4 septembrie este aprobat Regulamentul privind modul de acordare a sprijinului financiar producătorilor de fructe afectați de restricțiile impuse de Federația Rusă la importul de fructe și legume moldovenești. Astfel, producătorii de prune, soiuri timpurii, precum și producătorii de mere, soiuri de vară și toamnă, au avut posibilitate să aplice pentru a beneficia de sprijin financiar din partea statului.

20. FAO OFERĂ SPRIJIN MOLDOVEI

Organizația pentru Agricultură și Alimentație a Națiunilor Unite (FAO) oferă R. Moldova un suport financiar de 400 de mii de dolari SUA, pentru fortificarea sectorului de siguranță a alimentelor. Obiectivul proiectului este de a consolida acest sector în țara noastră, pentru a-l aduce la standardele internaționale și cele ale Uniunii Europene.

21. ESTE LANSAT IFAD - VI

Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă lansează în septembrie cel de-al șaselea program în R. Moldova, cu sloganul „Dezvoltă o afacere la tine acasă”. Programul

Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă, are un buget de 26 milioane de dolari și este prevăzut pentru o perioadă de șase ani. Bani provin din partea IFAD, căruia i se alătură Fondul Global de Mediu (GEF) și Guvernul Danemarcei.

22. AGRICULTORII SCOT ÎN EVIDENȚĂ RESTANȚELE GUVERNĂRII ÎN POLITICA AGRARĂ

La mijlocul lunii octombrie organizațiile agricultorilor atrag atenția la restanțele Guvernării în politica agrară. Problema cea mai actuală este cea a compensațiilor. Alte probleme abordate: insuficiența subvențiilor pentru toți solicitanții, târăgănarea adoptării de către Parlament a câtorva legi importante pentru agricultori, cum ar fi cea privind impozitul consolidat și legea zilierilor, ce ar duce la combaterea economiei tenebre și debirocratizarea evidenței în businessul agricol.

23. PRODUCĂTORII DE FRUCTE SE CONFRUNTĂ CU PROBLEME LA EXPORTUL FRUCTELOR CĂTRE UE

Producătorii de fructe susțin că nu pot exporta în acest moment fructe pe piața din România, fără a plăti garanție bancară. Taxa se percepe în dependență de prețul din factură. Cu cât este mai mic prețul, cu atât garanția este mai mare. În plus mai este perceput drept garanție și TVA-ul. Astfel pentru a comercializa mere producătorul trebuie să depună o garanție care poate depăși prețul mărfii.

23. MII DE TONE DE MERE AU ÎNGHEȚAT PE COPACI LA NORDUL REPUBLICII

La finele lunii octombrie au avut loc înghețuri puternice, iar merele care nu au fost strânse de pe copaci au înghețat. Pierderile agricultorilor au fost considerabile, aceștia exprimându-și îngrijorarea pentru viitorul ramurii. Raioa-

nele din nord, în special Briceni, unde au fost înregistrate minus 13 grade, au fost cele mai afectate. Producătorii au cerut Guvernului să se convoace în regim de urgență și să decidă cum va susține sectorul pomicol, altfel acesta riscă să dispară.

24. ORGANIZAȚIILE DE AGRICULTORI CONVOACĂ O NOUĂ ȘEDINȚĂ A CONSILIILOR

Înainte de alegerile parlamentare organizațiile de agricultori au convocat ședința consiliilor pentru a decide cum procedează mai departe. Ei au adresat un demers comun Guvernului în care au cerut implicarea în problemele pe care le au în prezent. S-a cerut autorităților să-și asume responsabilitatea pentru pierderile suportate de producătorii cu măr de iarnă, să fie adoptat un regulament în acest sens, iar în câteva luni, agricultorii, care au suferit de pe urma înghețurilor, să poată primi compensații pentru merele pierdute. Agricultorii au mai cerut suplینirea Fondului de subvenționare a agriculturii pentru a putea fi achitate toate dosarele eligibile depuse pentru anul 2014.

Arina ROȘCA

ACTIVITĂȚILE DESFĂȘURATE DE AGROinform SUNT APRECIATE DE FINANȚATORI

În perioada 1-7 decembrie, conducerea Federației Naționale a Agricultorilor AGROinform din Moldova, s-a deplasat în Macedonia pentru a participa la întrunirea anuală a finanțatorilor și beneficiarilor acestora. Pe lângă Moldova, încă patru țări balcanice cum ar fi Bosnia-Herțegovina, Albania, Kosovo, Macedonia împreună cu organizația finanțatoare din Suedia, We Effect, s-au adunat pentru a discuta despre succesele obținute și care sunt planurile de viitor.

Aurelia Bondari, director executiv AGROinform ne-a declarat că organizația finanțatoare We Effect îi invită anual pe beneficiari la astfel de întâlniri. „Proiectul pe care noi îl implementăm P – 902, sau ICAS este parte a Programului European finanțat de suedezi. Adunările anuale sunt organizate pentru a analiza și raporta rezultatele atinse pe parcursul unui an. De asemenea, s-a discutat despre perspectivele pentru viitor și care va fi în continuare finanțarea pentru program”.

Directorul executiv al Federației susține că partea suedeză și-a exprimat regretul în legătură cu faptul că Programul European este mai puțin luat în considera-

re de către alte organizații finanțatoare, în comparație cu programe similare pentru Asia și Africa. S-a constatat că resursele alocate pentru țările sărace din Europa sunt insuficiente și ar fi bine ca organizațiile partenere să se mobilizeze și să lucreze mai mult în direcția găsirii de fonduri suplimentare. „A fost creat un grup de lucru din trei persoane, din care fac parte și eu, care se va întruni în ianuarie în Serbia. Vom analiza potențialul tuturor organizațiilor partenere din cadrul Programului, pentru a vedea care sunt proiectele care pot fi inițiate din numele tuturor partenerilor, în vederea accesării de fonduri europene și nu numai”, ne spune Aurelia Bondari.

ȚĂRILE SĂRACE DIN EUROPA PEA PUȚIN FINANȚATE

În cadrul reuniunii, suedezi de la We Effect au declarat că finanțatorii care au plecat din țările balcanice, mizând pe faptul că aici o să vină oricum fonduri europene, iar aceste state sunt mai avantajate decât altele din Asia sau Africa, totuși s-au pripit. „Toate aceste țări sunt încă foarte tinere, nu au o societate civilă dezvoltată și puternică și sunt destul de sărace. Întotdeauna atenția și fondurile maximele au mers spre Africa, apoi Asia și America Latină, pentru că în aceste zone este multă foamete și sărăcie. Europa este considerat un continent dezvoltat și mulți finanțatori au plecat de aici, inclusiv din Moldova, considerând că nu mai este nevoie de suportul lor. Nu este însă corect, pentru că, de exemplu, am văzut în Macedonia o situație socială complicată. În Bosnia și Albania nu este mai bine, iar aceste țări se află în Centrul Europei. De aceea, suedezi consideră că finanțările din țările în tranziție din Europa au plecat foarte devreme. Tendințele pozitive și creșterile înregistrate au mers în regres, din această cauză, deoarece nu a fost susținere suficientă. Este adevărat că există o diferență mare între țările sărace din Europa și Africa. Însă sărăcia este sărăcie și dacă nu o să fie susținerea necesară, dezvoltarea va fi prea lentă și

cu multe greșeli”, consideră directorul executiv AGROinform.

MOLDOVA – PRIMA LA CAPITOLUL LOBBY

La eveniment, fiecare organizație parteneră a prezentat succesele pe care le-a obținut în ultimul an de activitate, dar s-a vorbit și despre problemele și constrângerile care există în activitatea lor. Finanțatorii au apreciat foarte mult serviciile și calitatea acestora, oferite de organizații. Activitățile de lobby au fost considerate ca importantă deasupra serviciilor de extensiune, deoarece prin intermediul lor se pot obține rezultate mai bune, cu un impact mult mai mare. „Prin activitățile de lobby urmărim îmbunătățirea politicilor, atenționarea Guvernului în anumite probleme, iar astfel

se pot atinge rezultate foarte bune. Moldova a fost apreciată înalt la acest capitol, pentru că avem cele mai mari rezultate la capitolul lobby din tot programul. Am fost foarte activi în acest sens, iar împreună cu partenerii noștri din țară am organizat conferințe de presă, proteste, am adresat scrisori și declarații guvernamentale”, susține Aurelia Bondari.

Suedia este o țară care acordă foarte mare atenție cooperării și învățării permanente. Aceste două aspecte stau la baza societății suedeze și a identității lor ca popor. Ei învață pe tot parcursul vieții, începând de la școală și până la pensionare. Astfel, ei apreciază extrem de pozitiv activitățile AGROinform în această direcție. „Suedezi sunt implicați în cercurile de studii sub diverse aspecte. Ei învață orice prin această

metodă. Cercurile de studii și cooperarea sunt finanțate de Guvernul suedez, iar ei cred că aceste două instrumente sunt foarte eficiente pentru implicare, învățare, dezvoltare, cooperare, dar și creșterea nivelului de viață și a profitului. Ei ne apreciază pentru rezultatele obținute în acest sens. AGROinform este organizația resursă în cadrul Programului European pentru cercurile de studii. Noi am fost delegați să facem materialele de studiu pentru tot programul referitor la cercurile de studii. Grupuri din Kosovo, Bosnia-Herțegovina, Albania au învățat de la noi și au preluat experiența noastră”, consideră A. Bondari. De asemenea, în domeniul cooperării AGROinform a fost recunoscută ca lider la nivelul programului, alături de organizația parteneră din Macedonia.

A.R.

FORUMUL FEMEILOR LIDERE DIN COMUNITĂȚILE RURALE A AVUT LOC LA CHIȘINĂU

În zilele de 11-12 decembrie, peste o sută de femei din comunitățile rurale s-au adunat la Chișinău pentru cea de-a IV-a ediție a Forumului Femeilor Lidere din Comunitățile Rurale. Organizații evenimentului și-au propus să demonstreze că femeile din țara noastră nu reprezintă un grup minoritar, ci o componentă esențială în societate. Una care contribuie semnificativ la economia, educația, cultura și serviciile oferite de stat. Rezultatele Forumului Femeilor Lidere din Comunitățile Rurale au fost incluse într-o Rezoluție finală.

În cadrul ediției din 2014, participantele au dezbătut mai multe subiecte ce acoperează următoarele domenii: participarea femeilor în procesul de luare a deciziilor, antreprenoriatul social, angajamentele sociale ale viitorului Guvern și Parlament, consolidarea comunităților prin artă, cultură și tradiții. În cadrul

atelierelor de lucru, a fost analizată situația curentă și formulate propuneri pentru fiecare temă în parte. Recomandările au fost înscrise într-o Rezoluție finală ce va fi transmisă reprezentanților autorităților publice centrale, liderilor de partide, organizațiilor neguvernamentale internaționale și naționale.

„Fundația Soros-Moldova a susținut în ultimii 20 de ani, prin diverse proiecte și programe, abilitarea femeilor din comunitățile rurale. Prin acest Forum, am vrut să le oferim o platformă unde să se cunoască, să facă schimb de experiențe. Ne-am bucurat să vedem peste 200 de dosare ale femeilor care și-au dorit să participe la evenimentul din acest

an. Credem că femeile pot schimba societatea doar dacă vor avea o viziune comună și vor fi solidare în acțiunile pe care le întreprind”, a menționat Elena Leșan, directorul Programului Egalitate și Participare Civică al Fundației Soros-Moldova.

„Setul de valori al femeilor lidere este axat pe altruism, pe o dorință pronunțată de a ajuta, de a face

schimbări în societate. Femeile din R. Moldova sunt o reală putere în comunitățile din care fac parte, devenind adevărate modele pentru ceilalți. Fără implicarea și mobilizarea femeilor nu vom reuși să dezvoltăm democrația la noi în țară”, a spus Aurelia Bondari, directorul executiv al Federației AGROinform. „Statul are obligația de a înlătura toate barierele

cu care se confruntă femeile, astfel încât acestea să poată beneficia în deplină măsură de drepturile lor. Cu siguranță, femeile au un rol important în acest proces”, a declarat Ulziisuren Jamsran, șeful Oficiului de țară UN Women în Moldova.

În acest an agenda Forumului a presupus și organizarea a patru sesiuni de dezvoltare personală. Astfel, femeile au învățat cum să-și gestioneze emoțiile, să-și dezvolte abilitățile de comunicare și să gestioneze resursele financiare personale.

Forumul Femeilor Lidere din Comunitățile Rurale 2014 a fost organizat de Fundația Soros-Moldova, în parteneriat cu AGROinform și alte Programe de Dezvoltare Locală.

RECOLTĂ RECORD DE SFECLĂ DE ZAHĂR

Procesatorii de zahăr au dat asigurări că toată cantitatea de sfeclă de zahăr din acest an va fi prelucrată. Anunțul a fost făcut în cadrul unei ședințe pe care au avut-o producătorii de sfeclă și procesatorii de zahăr la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA). Ministrul Vasile Bumacov a declarat că se lucrează în regim normal pentru o roadă record de 1 milion 600 mii tone de sfeclă de zahăr produsă în acest an.

Potrivit ministrului, investițiile din ultimii ani în tehnologiile moderne au dus la obținerea unei recolte duble în comparație cu trei ani în urmă. Amintim că în presă s-a vehiculat opinia precum că sunt anumite probleme în ce privește recoltarea și procesarea sfeclei de zahăr, din cauza roadei record care a fost adunată. Vasile Bumacov își exprima anterior regretul că ar fi „păcat să ratăm o asemenea producție record de zahăr mai ales că s-au făcut investiții considerabile”.

Totuși, producătorii de zahăr adunați la MAIA au declarat că recolta de sfeclă de zahăr din 2014 va fi procesată în totalitate. Surse din cadrul celei mai mari companii de producere a zahărului susțin că dacă în alți ani procesau în mod

obișnuit 500-550 mii tone de sfeclă, anul acesta vor fi procesate 950 mii tone. Pentru a prelucra recolta a început strânsul și prelucrarea sfeclei cu mult mai devreme decât termenii planificați. Fabricile de prelucrare au început sezonul la finele lunii august, când de obicei începeau lucrările cel devreme la mijlocul lunii septembrie.

Potrivit lui Tudor Chilari, producător de sfeclă de zahăr din Drochia, anul acesta va fi majorată perioada de prelucrare a sfeclei de zahăr. „Dacă în anii precedenți până la data de 15 decembrie, toată cantitatea de sfeclă de zahăr era deja adusă la fabricile de procesare, în anul curent aceasta este depozitată pe câmpuri, iar procesul de prelucrare va dura toată luna ianuarie”, a declarat producătorul. De

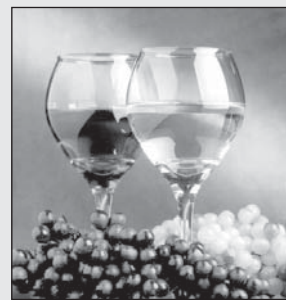
cealaltă parte, Octavian Armaș, unul dintre procesatorii de zahăr, a dat asigurări că toată cantitatea de sfeclă de zahăr care este pe dealuri va fi prelucrată la fabrici. „Vom efectua și cheltuieli suplimentare pentru acest proces. Ne asumăm riscul. Anul acesta și exportul de zahăr în UE va fi mai mare, de circa 100 mii de tone, comparativ cu 60 mii de tone câte au fost în anii precedenți”, a afirmat Armaș.

La finalul ședinței, ministrul Bumacov a afirmat că s-a reușit mobilizarea tuturor producătorilor și procesatorilor de zahăr și că în timp util toată cantitatea de sfeclă de zahăr să fie procesată. Anul acesta recolta

de sfeclă de zahăr a fost una record, de peste 1,2 milioane de tone, cu circa 200 mii de tone mai mult decât în anul precedent, chiar dacă suprafața semănată a fost mai mică. Astfel, cantitatea de zahăr la fel va fi una record, de peste 190 de mii de tone. Republica Moldova dispune de o cotă de livrări a zahărului din sfeclă pe piața Uniunii Europene în volum de 35 mii tone. În Rusia, exportul de zahăr moldovenesc nu a fost supus cotelor și era livrat în regim de comerț liber în cadrul CSI. Pe de altă parte, din 1 septembrie Moscova în mod unilateral a introdus taxe pentru mai multe mărfuri din țara noastră.

VERNISAJUL VINULUI ORGANIZAT PENTRU A ȘAPTEA OARĂ

Astăzi la Chișinău, pentru a șaptea oară are loc un Vernisaj al Vinului. Evenimentul este organizat în cadrul Palatului Republicii de către Oficiul Național al Viei și Vinului, Asociația Producătorilor și Exportatorilor

de Vin, precum și partenerul strategic – proiectul USAID CEED II, cu sprijinul Programului Filiera Vinului. În cadrul acestui eveniment cunoscătorii și iubitorii de vin au posibilitatea de a gusta și cumpăra cele mai bune vinuri moldovenești.

Coordonatorul Asociației Producătorilor și Exportatorilor de Vin, Eugen Pâslaru, a declarat că vizitatorii „Vernisajului Vinului” pot participa la degustare alături de profesioniști și experți în domeniu. „Vinificația moldovenească are un viitor bun, dar cu o singură condiție, ca vinificatorii să producă vinuri de calitate, iar statul să sprijine această ramură de bază a economiei prin credite ieftine și pe termen lung. O altă condiție importantă ține de schimbarea radicală a atitudinii restaurantelor și magazinelor moldovenești față de vinurile noastre”, spune Pâslaru. Potrivit lui, toți acești factori vor permite în timp scurt să fie rezolvată o sarcină la fel de importantă pentru sectorul vinificației – creșterea consumului vinurilor în interiorul Moldovei. „Avem posibilitatea să creștem indicele consumului de vinuri în interiorul țării de la 5% la 30%”, a subliniat Pâslaru.

ACED PREGĂTEȘTE AGRICULTORII PENTRU DOUĂ EXPOZIȚII INTERNAȚIONALE

Proiectul ACED va organiza standuri naționale personalizate în cadrul a două dintre cele mai importante expoziții pe plan internațional în scopul promovării produselor din Republica Moldova sub brandul „Moldova – Un gust deosebit”. Prima expoziție este „Fruit Logistica” 2015, care se va

ziti pe bună dreptate este considerată ca fiind una ce poate deschide porțile spre piețele Orientului Mijlociu.

În acest context Proiectul ACED, în colaborare cu asociațiile de profil în domeniul agriculturii de performanță a început procedura de selectare a candidaților pentru participare

la aceste evenimente producătorii trebuie să aibă o bună motivație; ofertă de fructe, legume și/sau struguri de masă (produse procesate, nuci, miere) pentru piețele de export; dorința de a exporta și capacitatea tehnică pentru a face față cerințelor acestor piețe; aptitudini și competența personalului propus pentru a reprezenta compania în cadrul expoziției.

Pentru a asigura pregătirea corespunzătoare pentru expozițiile în cauză, în a doua parte a lunii ianuarie proiectul va oferi un seminar de instruire de cca 1-2 zile. Acest seminar va fi deschis pentru toți producătorii agricoli care vor să afle despre particularitățile piețelor țintă pentru produsele moldovenești și doresc să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare și să facă cunoștință cu tehnicile de maximizare a eficienței participării în cadrul expozițiilor. Participarea la acest seminar va fi obligatorie pentru candidații pre-selecți pentru participarea la expoziții.

desfășura în perioada 4-6 februarie 2015 în or. Berlin, Germania, fiind cea mai importantă expoziție din domeniul fructelor și legumelor în stare proaspătă pe plan mondial. Al doilea eveniment „GulFood” 2015, care se va desfășura în perioada 8-12 februarie 2015 în Dubai, EAU. Această expo-

ziție în cadrul acestor expoziții. Dacă la „Fruit Logistica” 2015 pot participa doar producătorii de fructe, legume și struguri de masă, în cadrul „GulFood” 2015 pe lângă aceștia pot participa procesatorii de fructe și legume, precum și producătorii de nuci și miere de albine. Pentru a putea par-

MOLDOVA ESTE LIDER ÎN LIVRAREA MERELOR CĂTRE UCRAINA

Potrivit rezultatelor obținute timp de patru luni (iulie-octombrie) ale sezonului 2014/2015, Moldova este lider după volumul livrărilor de mere în Ucraina, deținând o cotă de piață de 55 la sută. Aceste date sunt citate de experții Proiectului „Complexul Agroindustrial – Inform: legume și fructe”. Doar în luna octombrie Moldova a cedat Poloniei primul loc în clasamentul țărilor furnizoare de mere pe piața ucraineană. Potrivit datelor statisticii oficiale, în cea de-a doua lună a toamnei 2014 Ucraina a achiziționat de la Moldova 1,3 de mii de tone de mere sau aproape de două ori mai puțin, decât cu o lună în urmă. Drept urmare, în luna octombrie curent, principalul furnizor de mere în Ucraina a fost Polonia, căreia i-au revenit 54 la sută din volumul total al importului ucrainean de mere. Cota Moldovei în octombrie a constituit 46 la sută.

Potrivit datelor oficiale, în octombrie 2014 Ucraina a importat 3 mii de tone de mere, ceea ce a depășit indicele înregistrat în această lună în ultimii cinci ani. Totodată, față de aceeași lună a anului

trecut volumul livrărilor a crescut de 18 ori. În total, în primele patru luni ale sezonului 2014/2015 Ucraina a achiziționat de pe piața externă 11 mii de tone, ceea ce depășește de 6,5 ori indicii înregistrați în aceeași perioadă a sezonului precedent. De menționat că în iulie-octombrie a anului trecut Moldova n-a livrat deloc mere în Ucraina și astfel, nu a fost inclusă în lista țărilor furnizoare de mere pe piața ucraineană. Experții menționează că în urma interdicțiilor de livrare a fructelor din UE și Moldova în Rusia, prețurile la mere în Polonia și Moldova s-au redus considerabil față de anul trecut, ceea ce a permis acestor produse să concureze cu merele din gospodăriile autohtone pe piața ucraineană.

START CREDITULUI POLONEZ

La 9 decembrie a avut loc conferința de lansare a creditului polonez pentru sporirea competitivității sectorului agricol. Creditul în valoare de 100 milioane euro, oferit de către Polonia, are drept scop modernizarea agriculturii moldovenești și creșterea treptată a cotei de produse agricole cu valoare adăugată înaltă.

În cadrul evenimentului de lansare Petru Maleru, directorul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), a subliniat importanța valorificării transparente a finanțării oferite de către Polonia. Ambasadorul polonez la Chișinău, Artur Michalski, prezent la evenimentul de lansare, a remarcat că Moldova este o țară foarte apropiată Poloniei și va fi ajutată pe calea sa de apropiere de UE. Viceministrul Agriculturii și Industriei Alimentare Vlad Loghin, consideră că transparența și modernizarea sectorului agricol este o premisă importantă în procesul restructurării lui, iar creditul de asistență este un suport generos oferit Moldovei.

Creditul este acordat pe un termen de 25 de ani cu o perioadă de grație de cinci ani și o dobândă de 0,15% anual. Participanții proiectului vor avea posibilitatea să ia un credit de la 500 mii euro și trebuie să dispună

de 30% resurse proprii din suma solicitată. Potrivit viceministrului Vlad Loghin diferența între rata procentuală din partea Poloniei de 0,15% și pentru agricultori de 3% se datorează faptului că Ministerul Finanțelor a adăugat această sumă pentru a acoperi „posibilele riscuri legate de posibila nereturnare a creditelor de unii beneficiari”. Acordarea creditului va avea loc în baza principiului „primul venit - primul servit”.

Petru Maleru a declarat pentru AgroMediaInform că, potrivit unei hotărâri de Guvern, a fost creată Unitatea de Implementare care se va ocupa cu gestionarea resurselor acestui proiect.

CREDITUL - AVANTAJOS PENTRU AGRICULTORI

Directorul AIPA consideră că creditul este unul avantajos pentru agricultori. Potrivit lui, este un credit fără element de grant, eliberat în condiții preferențiale. „Vorbim despre 3% rata anuală a dobânzii și o ma-

suritate de până la 12 ani, dar în dependență de rata de amortizare a investiției. Dacă investiția se va amortiza timp de 7 ani, creditul va fi eliberat doar pentru această perioadă. Perioada de grație este de până la 3 ani și va fi calculată în dependență de perioada integrală pentru care se va elibera creditul pentru fiecare dosar în parte”. În curând vor fi elaborate documentele necesare pentru beneficiari: cererea, declarația pe propria răspundere, forma planului de afaceri și a studiului de fezabilitate, documentația tehnică etc.

Maleru susține că foarte important este contractul de intenție încheiat între beneficiarul final și furnizorii din Polonia. „Furnizorii urmează să dea specificații foarte clare, tot ce ține de aspectul tehnic pentru cum-părătorul din R. Moldova ca să fie stabilită o sumă a proiectului, care va figura ca suma solicitată a creditului

și va fi echivalentă cu suma creditului solicitată de la Unitate. Ulterior Unitatea va examina acest proiect pentru a vedea dacă întrunește condițiile de profitabilitate necesară, în așa fel încât să se asigure restituirea la timp a ratelor dobânzii, dar și a corpului creditului aferent”.

DOAR PROIECTE PROFITABILE

Potrivit directorului AIPA nu trebuie să fie admise la finanțare proiecte neperformante. „În agricultură avem multe afaceri cu grad înalt de risc, astfel că vom veghea asupra nivelului de rentabilitate a fiecărui proiect. În cazul când nu vor fi respectate aceste condiții, vor fi respinse”. Maleru susține că afacerile bine-gândite vor fi aprobate de Unitate, apoi transmise către Ministerul Finanțelor a R. Moldova. De acolo ele vor ajunge la Ministerul Finanțelor din

Polonia, care va analiza originea mărfurilor. Potrivit acordului, cel puțin 60 la sută din sursele solicitate trebuie să fie de origine poloneză. „Cealaltă parte, 40 la sută poate să fie de origine moldovenească. De exemplu, la construcția unei ferme, firma poloneză va face proiectul tehnic, va prezenta lista utilajului și echipamentului care urmează să fie adus și instalat. În afară de utilaj, beneficiarul va mai avea nevoie de construcții metalice, beton, carcase care vor fi procurate de pe loc”.

Toată procedura va dura cca două luni, de la depunere la acceptare. Din momentul când polonezii acceptă proiectul vor anunța Ministerul de Finanțe, apoi AIPA și Unitatea. Aceștia vor invita beneficiarul final pentru semnarea unui contract de creditare, prin care acesta își ia obligația să restituie ratele respective, iar statul R. Moldova să achite valoarea bunurilor în locul benefici-

arului final către furnizorul polonez.

Potrivit lui Maleru, acest proiect evită sistemul bancar, adică comisioane exagerate, gajuri foarte mari, rate de schimb valutar, transferuri. „În agricultură există o lipsă cronică de mijloace circulante care pot fi transformate în mijloace investiționale. S-a demonstrat că principala problemă în agricultură nu sunt condițiile meteo nefavorabile, politicile defectuoase ale statului, piețele instabile. Principala problemă a acestui sector este lipsa gajului. Mulți agricultori vor să modernizeze sau să dezvolte afaceri, însă din lipsa gajului este imposibil să ia un credit. Acest proiect vine cu garantarea prin activele procurate propriu-zise, care sunt chiar ele element de gaj, adică vor funcționa pe un sistem leasing, nu vor aparține beneficiarului atât timp cât nu vor fi achitate. Se rezolvă o problemă extrem de mare de mijloace circulante în agricultură la niște costuri rezonabile”.

Arina ROȘCA

AVEȚI GRIJĂ DE ANIMALE PE TIMP DE IARNĂ

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) atenționează crescătorii de animale să respecte un șir de măsuri pentru a proteja starea fiziologică și de sănătate a animalelor crescute în ferme sau gospodării agricole. De asemenea, ANSA solicită crescătorilor de animale să utilizeze în mod responsabil medicamentele pentru acestea, pentru a se asigura că ele nu devin o problema inclusiv pentru sănătatea oamenilor.

Într-un comunicat de presă difuzat de ANSA, se spune că proprietarii de animale și păsări trebuie să cunoască faptul că sănătatea animalelor presupune bunăstarea acestora. Potrivit specialiștilor din cadrul Direcției supraveghere sanitar-veterinară din cadrul ANSA, animalelor și pasărilor trebuie să li se asigure niște condiții fundamentale pentru viața lor. Prin urmare, animalele trebuie să aibă un mediu de viață adecvat, care să includă un adăpost și o zonă confortabilă de odihnă. Ele trebuie să aibă la dispoziție spațiu suficient

și compania altor animale din aceeași specie. Accesul la apă proaspătă și hrană adecvată trebuie să le fie asigurat. Animalele trebuie tratate într-un asemenea mod care să nu le provoace suferințe psihice. În caz de boală li se va asigura

un diagnostic rapid și tratament adecvat.

CĂLDURĂ ȘI HRANĂ POTRIVITĂ

Pentru asigurarea stării bune de sănătate a animalelor și în vederea obținerii produselor corespunzătoare, specialiștii ANSA recomandă adăpostirea acestora în spații corespunzătoare speciei și categoriei de vârstă, care să asigure densitatea, volumul de aer, umiditatea, luminozitatea. Adăposturile trebuie să fie igienizate prin curățire

mecanică, dezinfectare, dera-tizare, dezinsecție și zugrăvire. Verificați și protejați sursele de apă și furaje. Inventariați stocul de furaje pe sortimente și asigurați condiții optime de depozitare și păstrare a acestora. Stabiliți și respectați rațiile zilnice de furaje, în funcție de specie și categoria de animale sau păsări. Evitați să administrați furaje înghețate, în perioada rece sau depreciate calitativ, care pot provoca avorturi sau afecțiuni grave. Evacuați și depozitați dejecțiile și gunoii în platforme sau stații de epurare, astfel încât să nu constituie surse de difuzare a bolilor.

Comunicați medicului veterinar intenția de introducere sau scoatere de animale în/din exploatație și a altor mișcări de animale. Anunțați urgent medicul veterinar despre apariția unor modificări în starea de sănătate a animalelor și pasărilor. Colaborați cu servi-

ciile veterinare pentru efectuarea acțiunilor de prevenire a îmbolnăvirii animalelor, planificate pentru această perioadă. În cazul apariției unor situații neprevăzute (animale și păsări bolnave sau moarte) sunteți obligați să sesizați medicul veterinar oficial din localitate, pentru a se interveni operativ și eficient.

UTILIZAȚI RESPONSABIL MEDICAMENTELE

Specialiștii ANSA susțin că utilizarea nepotrivită a antibioticelor la animale poate cauza dezvoltarea rezistenței la multe bacterii, inclusiv la oameni. În acest context ANSA solicită crescătorilor de animale să respecte măsuri de precauție în folosirea antibioticelor. Specialiștii susțin că așa cum oamenii nu utilizează antibiotice imediat cum

se îmbolnăvesc, așa ar trebui să se procedeze și în cazul animalelor. Cu cât sunt folosite mai mult antibioticele, cu atât este mai mare riscul ca bacteriile să devină rezistente, ceea ce înseamnă că infecțiile, chiar și cele de rutină, vor fi mai dificil de vindecate.

Medicii veterinari consideră că este foarte important să se administreze antibioticul potrivit. Ei recomandă să limitați folosirea antibioticelor la animalele bolnave, cu atât mai mult pentru cele sănătoase. Reduceți necesitatea folosirii antibioticelor prin îmbunătățirea practicilor în ferme, precum igiena și îngrijirea potrivită a animalelor. Nu utilizați furaje cu conținut de antibiotice ca promotori de creștere pentru animale. Preveniți bolile prin punerea în aplicare a bunelor practici de biosecuritate, nutriție, igienă și confort animal.

A.R.

SĂRBĂTORILE POT VENI CU PROBLEME DE SĂNĂTATE

Sărbătorile de iarnă se apropie rapid, iar în această perioadă toată lumea este în goană după cadouri și produse alimentare pentru masa de sărbătoare. Atenție însă: aveți grijă ce, de unde și de la cine cumpărați. De sărbători, pericolul de a procura produse alterate și de proastă calitate este mult mai mare ca de obicei. Ca să nu aveți probleme grave de sănătate este necesar maximă atenție la achiziționarea produselor alimentare. Consumatorii care cumpără alimente din locuri neautorizate se expun pericolului de a-și petrece sărbătorile la spital, susțin specialiștii.

Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) recomandă consumatorilor să cumpere produse alimentare numai din unități sau spații autorizate sanitar veterinar, nici într-un caz de pe stradă. Acest fapt înseamnă că, atât carnea cât și alte produse de origine animală sau non-animală au fost supuse controlului sanitar veterinar și pentru siguranța alimentelor și nu constituie un pericol pentru sănătatea publică.

Dacă doriți să cumpărați produse alimentare în cadrul unor târguri organizate în această perioadă, sau din piețe, trebuie să fie atenți la mai multe aspecte. În cazul produselor de origine animală ambalate sau neambalate, uitați-vă la modul de expunere și comercializare a acestora. Ele trebuie să fie expuse în vitrine frigorifice, să aibă ambalajele întregi și să fie etichetate corespunzător cu date referitoare la tipul produsului, originea acestuia, condițiile de păstrare, data obținerii după caz, termenul de valabilitate.

Specialiștii ANSA susțin că în cazul când vom consuma carne de porc necontrolată sanitar veterinar riscăm să ne îmbolnăvim de trichi-

neloză, o boală parazită care poate provoca paralizii și duce la deces. Pentru evitarea riscurilor, carnea trebuie să fie însoțită de certificat sanitar veterinar, eliberat de medicul veterinar oficial al unității de origine, care atestă salubritatea și calitatea acesteia. Prezența mărcii de sănătate înseamnă că carnea a fost supusă controlului sanitar veterinar oficial. Carnea de porc trebuie să aibă o culoare roșie, să fie elastică, iar la apăsare trebuie să revină la forma inițială. Carnea trebuie tocată în momentul cumpărării, iar dacă se cumpără carne tocată ambalată, trebuie să verificați eticheta, pentru a vedea care este termenul de valabilitate.

Peștele proaspăt trebuie să aibă ochii lucioși, limpezi,

iar branhiile de culoare roz. Dacă peștele este alterat, branhiile sunt cărămizii, solzii se desprind ușor și carnea este moale. Comercializarea brânzeturilor către consumatori trebuie să se facă în ambalaje de unică folosință (pungi din plastic sau hârtie cerată de uz alimentar) și să ofere consumatorului date privind identitatea produsului, sortimentul de produs, data obținerii, înscrișe pe o etichetă atașată pe ambalaj, cutia de plastic sau puțină pentru brânzeturi.

Este recomandat ca achiziționarea ouălor să se facă din locuri aflate sub supraveghere sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor, ceea ce înseamnă că provin de la păsări sănătoase, din ferme autorizate și controlate

sanitar veterinar. Alte produse alimentare care se consumă în mod tradițional în această perioadă, cum sunt: cozonacii, prăjiturile, legumele de sezon, etc. se recomandă a fi cumpărate din spații amenajate și autorizate, aflate sub controlul personalului de specialitate.

Înainte să cumpărați alimente de origine animală, din locuri specializate în acest sens, asigurați-vă că vânzătorul este echipat corespunzător, poartă halat de protecție și bonetă, iar manipularea alimentelor neambalate o realizează cu mâinile acoperite de mănuși curate sau de unică folosință. Cetățenii care cumpără alimente din locuri neautorizate se expun pericolului de a-și petrece sărbătorile la spital.

ATENȚIE LA ARTICOLELE PIROTEHNICE ȘI JUCĂRII

Agencia pentru Protecția Consumatorilor (APC) ne atenționează că în perioada sărbătorilor de iarnă, se utilizează multe articole pirotehnice și focuri de artificii. În scopul prevenirii unor incidente sau cazuri dramatice APC recomandă să procurăm astfel de articole doar din unitățile comerciale autorizate în modul stabilit. Legislația interzice comercializarea petardelor și artificilor prin rețeaua de comerț ambulant. Procurați doar produse pirotehnice etichetate în modul corespunzător, în limba de stat, care trebuie să conțină cel puțin

denumirea și adresa importatorului, tipul și categoria articolului pirotehnic, termenul de valabilitate, limitele minime de vârstă a utilizatorilor și distanța minimă de securitate în timpul utilizării acestora, cu atașarea instrucțiunii de folosire adecvată. În afară de aceasta, articolele pirotehnice trebuie să conțină informații cu privire la utilizarea acestora în exteriorul sau interiorul încăperilor. Pentru fiecare articol trebuie să se înmâneze o instrucție de utilizare și exploatare, care să conțină informații clare despre pericolul și limitele utilizării acestora.

Atenție maximă atunci când de sărbători cumpărați copiiilor jucării. În acest caz este absolut necesar să fim foarte precauți și să ne asigurăm că ceea ce trebuie să le aducă bucurie nu le va primejdiu nici într-un fel siguranța. Înainte de a procura jucăriile verificați proveniența acestora: denumirea și adresa producătorului sau importatorului; categoria de vârstă căreia i se adresează, instrucțiunile de folosire dacă există și dacă corespund scopului. Dacă aceste lucruri nu sunt clare, renunțați la

cumpăratură. Cu siguranță veți găsi o altă jucărie care să fie sigură, utilă și pe placul copilului. Evitați jucăriile vopsite care pot fi toxice. Este bine să vedeți dacă au fost vopsite corespunzător – roadeți puțin vopseaua și dacă aceasta vă rămâne pe deget, înseamnă că nu a fost vopsită bine. Evitați, de asemenea, jucăriile care la un eventual contact cu focul, se aprind foarte ușor, au componente cu care copilul se poate strangula, sufoca, îneca sau tăia. Înainte de utilizare verificați starea jucăriei, dacă aveți anumite îndoieli asupra calității, returnați-o imediat vânzătorului.

În caz dacă apar unele bănueli asupra calității produselor expuse spre comercializare, consumatorul este în drept să solicite de la vânzător certificatul de conformitate, precum și informația completă despre producător sau importator, proprietățile de consum etc. Deci: fiți precauți! De dvs. depinde dacă vă veți simți extraordinar de sărbători, sau veți ajunge la urgențe.

A.R.

ASPIRINA INTERZISĂ COPIILOR

Copiii sub 18 ani le este interzisă administrarea aspirinei în tratarea infecțiilor respiratorii virale acute. Agenția Medicamentului a decis să modifice instrucțiunile pentru administrarea medicamentelor ce conțin acest preparat. Utilizarea aspirinei pentru tratarea răcelilor poate cauza sindromul Reye, o boală rară, dar foarte gravă la copii.

Astfel, medicamentele care conțin acid acetilsalicilic (banala aspirină) nu trebuie administrate copiilor și adolescenților sub 18 ani cu infecții respiratorii virale acute, care sunt sau nu însoțite de febră. În unele infecții virale, în special gripa A, B și varicelă, există un risc de dezvoltare a sindromului Reye.

Copiii cu vârsta sub 18 ani nu trebuie să administreze acest medicament fără să existe indicații speciale din partea medicului.

La un copil sau adolescent care are vârsături severe, somnolență sau pierderea cunoștinței ca urmare a unei infecții virale, consultați un medic deoarece aceste simptome pot fi un semn timpuriu al Sindromului Reye, o boală rară, dar gravă. Boala apare în cadrul infecțiilor acute cu virusuri respira-

rii la copii, care au fost expuși tratamentelor cu aspirină. Acest preparat este medicamentul clasic asociat cu sindromul Reye la copii – peste 80% dintre pacienții diagnosticați cu acest sindrom, au administrat aspirină pentru combaterea febrei în timpul răcelilor.

Factorii de risc pentru sindromul Reye mai sunt utilizarea excesivă în agricultură a insecticidelor, erbicidelor, care se acumulează în legume, fructe, apă potabilă. Aflatoxinele din ciuperci la fel pot favoriza producerea sindromului Reye la copii cu infecții virale respiratorii acute. De asemenea, paracetamolul, tetraciclină, medicamentele anti-epileptice, dar și preparatele antivomitive pot fi asociate cu boala în cauză.

Sindromul Reye este o maladie potențial fatală cu afectarea preponderent a sistemului nervos central. Vârsta de apariție a sindromului este de 3-6 ani. Debutul sindromului Reye

se produce în timpul infecțiilor virale ale sistemului respirator superior (72-80%), uneori varicelei, gastroenteritei. Acidul salicilic este găsit în sângele a 82% dintre pacienți. Boala poate să apară și după administrarea unor vaccinuri virale vii. Sindromul debutează cu vomă în primele 3-5 zile de infecție virală. Ulterior apar simptomele neurologice la 1-2 zile după debutul vărsăturilor. Starea de letargie este prima manifestare neurologică. Alte manifestări ale bolii sunt diareea, iritabilitatea, neliniștea, delirul, convulsiile și coma.

Specialiștii recomandă evitarea administrării aspirinei la copii răciți pentru combaterea febrei. Pentru copii care totuși necesită administrare de lungă durată a aspirinei (în cazul câtorva boli) se va întrerupe imediat terapia la primele semne de sindrom Reye.

A. R.

CE NE AȘTEAPTĂ ANUL VIITOR ÎN AGRICULTURĂ

Pentru specialiștii de la firma Oxford Analytica, anul 2015 va fi unul bun pentru agricultură. Sunt anticipate producții bune care vor alimenta rezervele acoperind orice nevoie a pieței, în plus, scăderea prețului petrolului va trage în jos multe costuri de producere legate de combustibili, îngrășăminte și pesticide.

Cei care vor să speculeze la bursă mărfurilor agricole ar trebui să țină seama de următoarele trei indicații strategice: nu sunt așteptate fluctuații mari ale prețurilor, de tipul celor la care am fost martori în ultimii ani ai secolului XX; prețurile vor cunoaște o ușoară scădere, dar vor rămâne la cele mai înalte niveluri cunoscute în istorie; îmbunătățirea condițiilor de viață din țările lumii în curs de dezvoltare va aduce creșterea cantității de proteine în dieta omului de rând, ceea ce va contribui la creșterea pieței internaționale pentru producătorii de carne.

China și restul Asiei vor contribui la creșterea cererii de produse agro-alimentare pe plan mondial. În această regiune a lumii, în care este concentrată cea mai mare parte a populației globului, creșterea nivelului de dezvoltare este asociată încă cu creșterea populației – o combinație de factori care înseamnă și creșterea consumului general și a apetitului pentru produse cu valoare mai mare atât nutritivă, cât și economică.

Această regiune va fi cel mai important consumator mondial de carne, lactate și ouă în următorul an.

Anul 2015 va aduce o creștere a cererii pentru nutreț – tendința fiind susținută pe de o parte de refacerea efectivelor de animale și pe de alta, de orientarea unei cantități mai mari ca în anii trecuți de plante destinate producției de bio-combustibili.

Spațiul ex-sovietic va rămâne cea mai interesantă piață pentru producătorii de unt și brânzeturi, țările din acest spațiu fiind așteptate să înregistreze în 2015 cele mai semnificative creșteri. În sectorul laptelui praf, cea mai interesantă piață va continua să fie cea a Chinei, la care se vor adăuga țări emergente din alte regiuni decât cea a Asiei; Mexic – în America Latină, Algeria – în Africa.

CREȘTE PRODUCȚIA DE GRÂU ȘI CARNE DE VITĂ

În 2015 se așteaptă o creștere a producției de grâu cu 5 milioane tone stabilind

un nou record, lucru care va duce la o suplimentare a stocurilor și ele mari, în acest moment. Chiar dacă la nivel global vor cunoaște scăderi de producție, la 12,7 miliarde tone, cerealele grosiere vor fi asigurate în cantități suficiente cât să acopere cererea pieței și suplimentarea stocurilor deja existente. SUA vor înregistra o creștere în acest domeniu stabilind un nou record național în jurul a 381 milioane tone.

În 2015 vom aștepta cel mai probabil o creștere semnificativă a producției de oleaginoase la peste 510 milioane tone. Oferta de ulei alimentar și de masă de grăsimi vegetale va asigura cererea pentru cele mai consumate 17 tipuri de ulei, care vor atinge un nivel de producție de peste 200 de milioane tone.

O evoluție spectaculoasă se va înregistra în domeniul producerii de carne de vită – datorită prețurilor ridicate existente în acest moment și a cererii uriașe venite din China și alte țări asiatice. Se așteaptă ca importurile Chinei să cunoască în 2015 un salt de 3% , atingând un nivel de aproape 1,7 milioane tone. Producătorii vor căuta să acopere această cerere majorând livrările internaționale – până la aproape 10 milioane

tone, ceea ce ar fi un record.

Producția globală de lapte va scădea ușor, tendințele globale negative fiind atenuate de creșterile așteptate în Uniunea Europeană, cel mai mare producător mondial, care va cunoaște odată cu eliminarea cotelor o schimbare majoră a condițiilor de piață favorabilă creșterii producției.

Pentru producători, scăderea prețului petrolului este o veste bună – acesta are un impact asupra a 50% din costurile de producere – combustibili pentru mașini și echipamente agricole, îngrășăminte și pesticide. În condițiile când prețurile materiilor prime agricole vor rămâne în linii mari la nivelul de anul trecut, producția acoperind cererea, scăderea costurilor de producere va constitui cea mai importantă cauză a realizării unor câștiguri mai bune.

CEL MAI SCUMP GEM DIN LUME ESTE PRODUS ÎN ROMÂNIA

O locuitoare din Viscri, satul transilvănean îndrăgit de Prințul Charles al Marii Britanii unde deține câteva proprietăți, face un gem care se vinde cu 365 de euro borcanul, în toată Europa. Dulceața este ambalată într-

după care este făcut gemul care costă 365 de euro borcanul, Gherda Gherghiceanu a povestit că îl prepară la foc de lemne, din fructe culese chiar de ea, de pe dealurile din jurul satului Viscri. Printre fructe se numără căpșuni,

un recipient unicat creat de un sticlă vestit din Sibiu și este așezată apoi într-o ramă de stejar, opera unui tâmplar priceput. Tăiat din pădurile Transilvaniei, stejarul folosit la ambalajul cadoului trebuie înlocuit, iar soluția e simplă. Fiecare cumpărător primește 5 stejari pe un teren de pe Valea Barcăului. Deja aici au fost plantați cu ajutorul comunității peste 2.500 de puieți, iar printre cei care dețin o bucată din pădure se află numeroase persoane publice, dar și oameni de afaceri atât din România, cât și din străinătate.

În ceea ce privește rețeta

măceșe, corcodușe, dar și mere, toate preparate fără pic de conservant. La prepararea gemului folosește doar puțin zahăr și fierbe compoziția în cantități mici, astfel încât să păstreze aroma fructelor. „Am avut mere foarte puține și am luat ionatane din Sighișoara, dar n-au gust ca ale noastre, deși erau mai mici, mai viemănoase, dar nu”, a spus Gherda Gherghiceanu.

Produsele exclusiviste sunt apoi livrate în toată Europa cu ajutorul a două fundații, iar o parte din banii obținuți ajung în diferite proiecte sociale legate de educația copiilor din mediul rural.

FERMIERII FRANCEZI AU PLIMBAT OILE LA TURNUL EIFFEL

Fermierii francezi, care obișnuiesc să protesteze împreună cu animalele lor, au adus 250 de oi la Turnul Eiffel, pentru a atrage atenția asupra unei probleme mai speciale: creșterea populației de lupi care le ucide animalele. Lupii au fost readuși în Franța în 1990 ca urmare a convenției pentru conservarea animalelor sălbatice în Europa. În prezent, sunt în jur de 300 de lupi în țară și numărul acestor animale crește în fiecare an.

Potrivit organizației franceze a oierilor, crește și numărul animalelor pe care le ucid aceștia, cifra ar putea depăși 8.000 de animale în acest an. „Solicităm autorităților

să mute lupii din regiunile unde se cresc oi pentru că ne creează foarte mari probleme”, a declarat Michele Boudoin, secretar general al organizației franceze a oierilor. Ea a subliniat că planurile autorităților privind compensarea fermierilor pentru pierderile suferite și măsurile de prevenție, au generat costuri de aproape 15 milioane de euro în anul 2012. „Nu avem nevoie de bani, vrem să fim lăsați să ne facem treaba în condiții bune”, a declarat Luc Bourgeois, un fermier prezent la protest. El a pierdut 150 din cele 3.000 de oi în acest an. În plus, fermierii solicită dreptul de a ucide lupul care le atacă stănele.

CEA MAI MARE CEAPĂ DIN LUME

Un american din Newark, SUA a intrat în Cartea Recordurilor, pentru că a reușit să cultive cea mai grea ceapă din lume. Leguma cântărește 8.150 kg și a fost crescută de Peter Glazebrook, un pensionar de 67 de ani. Pe parcursul a 30 ani de grădinărit, bărbatul a doborât 10 recorduri, însă pentru a obține în grădina sa cea mai mare ceapă din lume s-a străduit timp de 25 de ani. „Nu am știut care este greutatea ei reală până când au pus-o pe cântar, dar am măsurat-o în fiecare zi și am fost încrezător”, a declarat Peter Glazebrook, după ce leguma a fost desemnată cea mai mare ceapă din lume.

IDEE PROFITABILĂ: ÎNCHIRIEREA BRAZILOR DE CRĂCIUN

Crescătorii de conifere ar trebui să urmărească atent tendințele pieței din țările occidentale unde revine moda brazilor naturali de Crăciun, însă aceștia sunt doar închiriați. După ce s-a dovedit că brazilii în ghiveci au cam aceeași soartă ca și cei tăiați – pentru că fără o plantare corectă și îngrijire specială, aceștia nu „se prind”, proprietarii și comercianții din Vest s-au gândit că închirierea coniferelor este soluția pentru un Crăciun eco în care natura nu are de suferit.

Afacerea cu închirierea brazilor în ghiveci a pornit în Canada, răspândindu-se rapid în SUA, Elveția și

Franța. Se evită astfel măcelărirea brazilor, iar farmecul sărbătorilor este sporit de un brad „adoptat” pe perioada sărbătorilor. Bradul se comandă pe internet și este livrat acasă împreună cu un „manual de îngrijire”. După sărbători, firma îl preia și îl transportă la pepiniera de la care provine. Dacă bradul se usucă, ceea ce se întâmplă în 20-30 % din cazuri din cauza temperaturii ridicate din locurile în care a fost amplasat, materialul lemnos este folosit drept combustibil sau este dat la reciclat. Potrivit unui ziar belgian solicitările pentru aces gen de servicii sunt în continuă creștere.

WWW.AGRAVISTA.MD

TE INFORMEAZĂ LA TIMP,
OFERINDU-ȚI CELE MAI BUNE
ARGUMENTE ÎN ORICE NEGOCIERE!MULTI PRODUCĂTORI S-AU CONVINS
**CĂ ESTE MULT MAI GREU
SĂ VINZI PRODUSUL
LA UN PREȚ CONVENABIL,
DECÂT SĂ PRODUCI**

Agrovista

Prima Bursă Agricolă on-line din Moldova

CERERI & OFERTE

PLASEAZĂ ANUNȚ

OFERTE RECENTE

Automobil Niva a.p. 2014 în stare bună

Grii alimentară 23% glutenă, 95% IDC

Porumb

CERERI RECENTE

Făină de grâu de calitate superioară

Făină de grâu calitate superioară

INFOCENTRU

29/10/2014

Piața miezului de nucă la Ungheni s-a înviorat

24/10/2014

Oferta mare de varză pe piața din Bălți

20/10/2014

Piața produselor lactate la Ungheni

Baza de date produse / companii

Denumire:

Categoria:

Țara:

CAUTĂ

DINAMICA PREȚURI

SONDAJ

Care este piața de interes pentru comercializarea produselor / serviciilor?

Republica Moldova

România

Ucraina

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 18.12.2014

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	-	-	-	-	-	-	35.00	45.00	40.00	45.00	50.00	45.00	-	-	-
Cartofi	1.30	1.50	1.40	1.20	5.00	1.80	3.00	5.00	4.00	2.00	6.00	5.00	3.00	4.00	3.00
Castraveți	-	-	-	-	-	-	22.00	25.00	25.00	28.00	32.00	32.00	23.00	23.00	23.00
Ceapă albă	-	-	-	-	-	-	8.00	8.00	7.00	-	-	-	-	-	-
Ceapă galbenă	2.50	3.00	3.00	2.50	4.00	2.80	2.50	3.50	3.00	3.00	5.00	5.00	3.00	3.00	3.00
Ceapă roșie	-	-	-	-	-	-	10.00	10.00	10.00	-	-	-	-	-	-
Ceapă verde (cozi)	-	-	-	-	-	-	35.00	35.00	35.00	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	-	-	-	33.00	35.00	35.00	38.00	38.00	38.00	35.00	35.00	35.00
Dovlecei	-	-	-	-	-	-	23.00	25.00	25.00	-	-	-	-	-	-
Morcov	3.00	3.50	3.50	3.50	5.00	4.50	3.50	5.00	4.00	5.00	7.00	6.00	3.50	4.00	4.00
Pătrunjel	-	-	-	-	-	-	65.00	65.00	65.00	-	-	-	-	-	-
Praz	-	-	-	-	-	-	12.00	14.00	13.00	-	-	-	-	-	-
Ridiche neagră	4.00	4.00	4.00	3.50	3.50	3.50	3.00	4.00	4.00	6.00	6.00	6.00	3.50	4.00	3.50
Roșii de seră	-	-	-	-	-	-	16.00	25.00	23.00	18.00	28.00	25.00	23.00	23.00	23.00
Salată	-	-	-	-	-	-	80.00	80.00	80.00	-	-	-	-	-	-
Sfeclă de masă	3.50	4.00	4.00	3.50	4.00	3.50	4.00	5.00	4.00	5.00	5.00	5.00	3.00	3.50	3.50
Usturoi	15.00	15.00	15.00	20.00	25.00	20.00	12.00	20.00	15.00	30.00	35.00	30.00	22.00	22.00	22.00
Varză	3.00	7.00	5.00	3.50	4.00	4.00	4.00	5.00	4.50	5.00	7.00	6.00	4.00	4.00	4.00
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	45.00	45.00	45.00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	-	-	-	13.00	14.00	13.00	15.00	15.00	15.00	10.00	15.00	15.00	20.00	20.00	20.00
Varză de pechin	-	-	-	9.00	10.00	9.00	8.00	10.00	10.00	10.00	15.00	15.00	10.00	10.00	10.00
Varză roșie	-	-	-	8.00	9.00	8.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vinete	-	-	-	-	-	-	30.00	35.00	30.00	-	-	-	-	-	-
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	18.00	22.00	20.00	-	-	-	20.00	20.00	20.00
Grepfrut	-	-	-	-	-	-	17.00	20.00	18.00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	18.00	20.00	20.00	19.00	22.00	20.00	-	-	-	23.00	23.00	23.00
Mandarine	-	-	-	14.00	15.00	14.00	16.00	16.00	16.00	-	-	-	15.00	15.00	15.00
Mere	2.50	4.00	3.00	2.50	5.00	3.00	2.50	6.00	5.00	5.00	5.00	5.00	3.00	4.00	3.00
Mere Golden	3.00	4.00	4.00	3.50	4.00	4.00	4.00	5.00	5.00	5.00	9.00	6.00	4.00	5.00	5.00
Mere Idared	2.50	3.00	2.50	-	-	-	2.50	4.00	4.00	5.00	6.00	5.00	3.00	4.00	3.00
Mere Richard	-	-	-	3.50	5.00	4.50	5.00	5.00	5.00	7.00	9.00	9.00	4.00	5.00	5.00
Miez de nucă	100.00	120.00	120.00	-	-	-	-	-	-	85.00	120.00	100.00	-	-	-
Pere	-	-	-	-	-	-	10.00	15.00	14.00	8.00	10.00	10.00	-	-	-
Portocale	-	-	-	14.00	16.00	14.00	16.00	16.00	16.00	-	-	-	15.00	15.00	15.00
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25.00	30.00	25.00	-	-	-
Struguri albi de masă	-	-	-	11.00	12.00	12.00	12.00	15.00	13.00	12.00	15.00	15.00	-	-	-
Struguri de masă Moldova	-	-	-	11.00	13.00	11.00	10.00	12.00	12.00	15.00	15.00	15.00	9.00	9.00	9.00
Struguri roșii de masă	-	-	-	-	-	-	12.00	15.00	14.00	12.00	15.00	15.00	-	-	-

OFERTE COMERCIALE

Perioada 1 - 17 decembrie 2014

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Mere Idared, Richarder, Simirenco	5 000 MDL	80 t	Ungheni; 0 236 92518
Mere Golden, Idared	4 500 MDL	40 t	Ungheni; 0236 41365
Grâu alimentară	2 900 MDL	150 t	Fălești ; 069194851
Soia	6 500 MDL	10 t	Fălești; 0259 64275;
Mere	4 000 MDL	20 t	aa@mail.md
Grâu	0 MDL	50 t	Cantemir; mamaligaisac@mail.md
Mere Golden, Florina	4 500 MDL	50 t	Ungheni; 0236 73253
Struguri Moldova	10 000 MDL	10 t	Ungheni; 0236 63247
Mere Golden, Florina	4 500 MDL	50 t	Ungheni; 0236 73253
Grâu alimentară	2 900 MDL	150 t	Fălești; 069194851
Porumb	2 200 MDL	200 t	Fălești; 069194851
Floarea soarelui	5 700 MDL	150 t	Fălești; 069194851
Soia	6 800 MDL	10 t	Falesti; 0259 64275
Porumb	2 300 MDL	150 t	Fălești; 0259 64275
Grâu alimentară	0 MDL	50 t	029892420
Porumb	0 MDL	30 t	029892420
Fasole	0 MDL	5 t	berlinschii@mail.ru
Floarea soarelui	0 MDL	70 t	berlinschii@mail.ru
Orz	0 MDL	60 t	s.Cârpești; 027378231
Ceapă	0 MDL	2 t	s.Cârpești; 027378231
Ceapă	0 MDL	3 t	Cantemir; 027354658
Ceapă	0 MDL	1 t	Cantemir; 027343209
Porumb	0 MDL	80 t	Cantemir; 027354658
Porumb	0 MDL	65 t	Cantemir; 027343209
Porumb	0 MDL	120 t	Cantemir; 027354661
Mazăre	0 MDL	20 t	Cantemir; 027354661
Mazăre	0 MDL	30 t	Cantemir; 029875256
Floarea-soarelui	0 MDL	65 t	Cantemir; 027351211
Porumb	0 MDL	50 t	s.Vadul lui Isac; 029938399
Mazăre	0 MDL	15 t	Cantemir; 027363218
Fasole	0 MDL	3 t	Cantemir; 027363218
Porumb	0 MDL	70 t	Cantemir; 027376435
Floarea-soarelui	0 MDL	20 t	Cantemir; 027376435
Mazăre	0 MDL	15 t	Cantemir; mamaligaisac@mail.md
Centrifugă electrică p/u miere din inox, 35 rame		1 unități	Ungheni; 023649453
Uscător electric de polen și fructe din inox		10 casete	Ungheni; 023649453
Porumb	2 500 MDL	1 000 t	Fălești; 0 259 7258
Floarea soarelui	6 700 MDL	500 t	Fălești; 0 259 7258
Baloate de lucernă	25 MDL	1 000 unități	Fălești; spadure@mail.ru
Porumb	2 400 MDL	300 t	Fălești; spadure@mail.ru
Semințe de ovăs	4 000 MDL	8 t	Fălești; 0259 23195
Vica	12 000 MDL	3 t	Fălești; 0259 23195
Mazăre	0 MDL	10 t	0298 92420
Fasole	0 MDL	5 t	0298 92420
Prune uscate	45 MDL	500 kg	Orhei; 0235 21319
Baloate din paie de ovaz	35 MDL	200 cap	Orhei; 0235 21319
Tocatură din crengi de prune	1 000 MDL	40 t	Orhei; 0235 21319
Material săditor de prune Stanley	1 €	5 000 unități	orhei@agroinform.md

Puieti prun Stanley	10 MDL	5 000 unități	csavin@mail.ru
Puieti prune "Pescianca"	12 MDL	5 000	csavin@mail.ru
Puieti cais Starg	12 MDL	5 000 unități	csavin@mail.ru
Puieti piersic Nadejda	12 MDL	5 000 unități	csavin@mail.ru
Puieti caise Carles	12 MDL	5 000 unități	csavin@mail.ru
Puieti caise Orange	12 MDL	5 000 unități	csavin@mail.ru
Puieti piersic Cardinal	12 MDL	5 000 unități	csavin@mail.ru
Puieti piersic Colens	12 MDL	5 000 unități	csavin@mail.ru
Mere Golden Delicious	5 MDL	25 t	csavin@mail.ru
Mere Idared	5 MDL	25 t	csavin@mail.ru
Mere Florina	5 MDL	25 t	csavin@mail.ru
Mere Slava	5 MDL	25 t	csavin@mail.ru
Mere Hana	5 MDL	25 t	csavin@mail.ru
Mere Gala	5 MDL	25 t	csavin@mail.ru
Mere Read-Free	5 MDL	25 t	csavin@mail.ru
Mere Simirenco	5 MDL	25 t	csavin@mail.ru
Puieti de prun	12 MDL	3 000 unități	tgondiu@mail.ru
Puieti de caiși	12 MDL	3 000 unități	tgondiu@mail.ru
Puieti de păr	12 MDL	3 000 unități	tgondiu@mail.ru
Puieti de măr	12 MDL	3 000 unități	tgondiu@mail.ru
Puieti de cireș	12 MDL	3 000 unități	tgondiu@mail.ru
Puieti de măr	12 MDL	2 000 unități	scaraman@mail.ru
Puieti de cais	12 MDL	2 000 unități	scaraman@mail.ru
Puieti de caise	12 MDL	3 000 unități	epopa@mail.ru
Puieti de prune	12 MDL	2 000 unități	epopa@mail.ru
Marcotă M106	1 MDL	7 000 unități	epopa@mail.ru
Marcotă M-106	1 MDL	100 000 unități	tgondiu@mail.ru
Marcotă M-9	1 MDL	15 000 unități	tgondiu@mail.ru
Marcotă M-26	2 MDL	7 000 unități	tgondiu@mail.ru
Grâu	6 MDL	200 t	onegura@mail.ru
Puieti de prun	12 MDL	40 000 unități	tcebotari@mail.ru
Marcotă de mar; caise, cireși și alte	1 MDL	150 000 unități	tcebotari@mail.ru
Marcotă de măr; caise, cireși și alte	1 MDL	80 000 unități	imelnic@mail.ru
Marcotă măr; caise, cireși și alte	1 MDL	100 000	dghelinschii@mail.ru
Puieti de piersic, cireși, prun, măr	12 MDL	100 000 unități	dghelinschii@mail.ru
Puieti de prune	10 MDL	12 000	zstavila@mail.ru
Puieti de măr	8 MDL	4 000 unități	Orhei Jora de Mijloc; zstavila@mail.ru
Puieti de piersic Redhaven	8 MDL	1 000 unități	Orhei Jora de Mijloc; zstavila@mail.ru
Puieti de păr Noiabrischii	10 MDL	1 000 unități	Orhei Jora de Mijloc; zstavila@mail.ru
Puieti de gutuie	10 MDL	300 unități	Orhei Jora de Mijloc; zstavila@mail.ru
Marcotă M26	2 MDL	2 000 unități	Orhei Jora de Mijloc; zstavila@mail.ru
Marcotă M106	1 MDL	3 000 unități	Orhei Jora de Mijloc; zstavila@mail.ru
Marcotă M9	1 MDL	1 000 unități	Orhei Jora de Mijloc; zstavila@mail.ru

Mai multe informații găsiți pe www.agravista.mdResponsabilitatea pentru veridicitatea ofertelor plasate aparține www.agravista.md

PREGĂTIREA LIVEZILOR PENTRU IARNĂ

Prima ninsoare nu înseamnă că lucrările în livezi trebuie abandonate. Chiar și în decembrie, pomicultorii mai pot pregăti pomii pentru gerul care, cu siguranță, ne va lovi și în acest an, însă mai spre miezul iernii. Vă prezentăm câteva sfaturi pentru a pregăti pomii să facă față sezonului rece. Tulpinile pomilor trebuie protejate împotriva rozătoarelor prin învelirea lor cu plase speciale sau resturi vegetale. Combaterea rozătoarelor

de sol din livezi este foarte importantă în timpul rece deoarece acestea au alternative reduse de hrănire și vor fi mai tentate de scoarța pomilor, spre exemplu. Un sfat: rozătoarele consumă acum mult mai bine momelile toxice.

Iarna se pot aplica îngrășăminte chimice ce asigură nutriția pomilor și duc la obținerea unor cantități de fructe de foarte bună calitate. Se pot aplica îngrășăminte cu fosfor, calciu, potasiu și

azot. În perioadele când se înregistrează temperaturi pozitive se pot aplica tratamente chimice de combatere a bolilor rezistente și a dăunătorilor. Se pot aplica la fel tratamente cu produse pe baza de cupru cu concentrații de până la 5%. De asemenea, când sunt temperaturi mai mari de 0°C se poate

aplica un tratament pentru insecticide.

Dacă nu au fost aplicate lucrări de întreținere ale solului se mai pot aplica arături. Începând cu a doua parte a iernii, chiar dacă există zăpadă pe sol, se pot începe tăierile din coroana pomilor la speciile mai puțin sensibile la ger cum sunt merii.

Campania de abonare pentru anul 2015 la Ziarul **AGROmedia** este în toi

PÂNĂ LA 25 DECEMBRIE VĂ PUTEȚI APROPIA ÎN ORICE OFICIU
POȘTAL DIN ȚARĂ PENTRU A FACE UN ABONAMENT

Index de abonare: PM 21948

AGROmedia inform

**DACĂ DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI,
SĂ LUAȚI UN PREȚ BUN PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ
NUMAI ABONÂNDU-VĂ LA ZIARUL NOSTRU, VEȚI PRIMI UN SPRIJIN CONSIDERABIL**

VEȚI AVEA ACCES LA:

- ✓ informații despre prețuri pe diferite piețe agricole din țară;
- ✓ cereri și oferte de producție agroalimentară;
- ✓ recomandări ale specialiștilor în agricultură despre:

**Toate acestea la un preț
rezonabil de numai**

132 de lei

pentru un abonament anual

- creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
- îngrijirea livezilor și viilor,
- creșterea animalelor,
- idei de afaceri profitabile argumentate economic.

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
12	36	72	108	132

* august vacanță

Ozonteh IMPEX S.R.L. din orașul Strășeni vă propune tractoare compacte la prețuri mici

■ Tractoare compacte japoneze de la 12 la 70 cai putere atât de mâna a doua, cât și noi

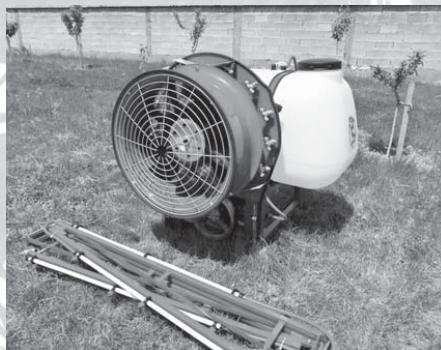

TOATE PIESELE DE SCHIMB
LA TRACTOARELE IMPORTATE

PREȚURI ACCESIBILE -
suntem importatori direcți din Japonia

■ Asistență tehnică
■ O gama larga de utilaj nou pentru aceste tractoare precum:

- Pluguri
- Stropitoare combinată (dotată atât cu ventilator pentru stropit în vie, cât și cu brațe pentru stropitul culturilor de câmp)

- Grapă cu discuri
- Cultivatoare
- Cositoare cu rotor
- Cositoare plată
- Burghiu de săpat gropi
- Remorcă simplă sau bascula-bilă
- Tocător de crengi

AVANTAJE:

CALITATE SUPERIOARĂ
CONSUM REDUS
TRACȚIUNE 4x4
LONGEVITATE
STARE TEHNICĂ EXCELENȚĂ
PUTERNICĂ ȘI COMPACTĂ
PREȚ MIC

Pentru comoditate tractoarele și agregatele au fost expuse pe o suprafață special amenajată ce se află în or. Strășeni la adresa: șoseaua Chișinăului 1. Terenul este amplasat exact lângă Gara Auto, pe traseul național Chișinău – Ungheni.

**PENTRU INFORMAȚII SUPLIMENTARE
NU EZITAȚI SĂ NE CONTACTAȚI:**

Ozonteh IMPEX S.R.L.

Mob.: 0698 98 123 - Nicolae
mob.: 0685 98 250 - Nicolae
mob.: 0698 98 987 - Ion

E-mail: ozonteh@gmail.com
www.TehnicaAgricola.md

OR. STRĂȘENI
www.tractoare.md